

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

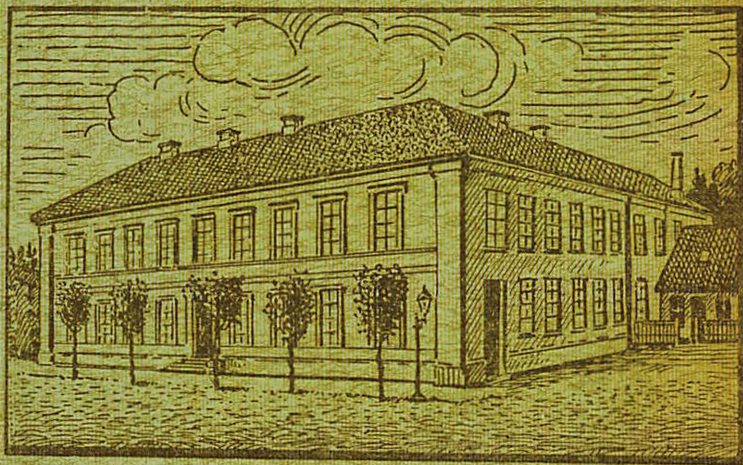
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Kolding højere Almenskole

1913

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aarsprøven
1913

i

Kolding højere Almenskole.

I. Georg Bruun: Kolding højere Almenskoles.
Majfest. — II. Skoleefterretninger.

KOLDING

Kolding Bogtrykkeri - Østergade 24

1913

Kolding højere Almenskoles Majfest.

I

MEDENS de danske Skolers Majfest ikke er ældre end ca. 1500, stammer de voksnes Majfest, som gav Anledning til Børnenes Fest, ned fra meget gammel Tid. Det er en fælles germansk hedensk Vaarfest, der fejredes Valborgs Aften med Baal paa Højene til Skræk og Skræmsel for de onde Aander, og Valborgs Dag med Optog og Gildelag. Den katholske Kirke kunde ikke faa denne hedenske Fest afskaffet og søgte forgæves at fortrænge Navnet ved at kalde den 1ste Maj „Philippi-Jacobi Dag“ efter de to Apostle. Nu kender kun faa denne Betegnelse, medens „skøn Valborgs Dag“ stadig bringer Bud om alt, hvad der er skønnest i Danmark. Da Kalenderen i det 16de og 17de Aarhundrede var 10—11 Dage forkert, svarede den Tids Valborgs Dag eller Philippi-Jacobi Dag i Virkeligheden til den 11te Maj, saa at Skoven den Gang regelmæssig var udsprungen 1ste Maj.

Valborgblussene, som endnu lyser den 30te April i adskillige Egne af Landet, samlede Byernes voksne Ungdom, Karle og Piger, til Dans og Skæmt, og fra Baalene drog de til Skovs for at plukke Blomster og afbryde grønne Grene, hvormed Boligerne næste Morgen skulde „majes“. Undertiden opgravede man tillige paa Valborgs Nat „Majtræet“ eller smykkede det, saa at det stod færdigt næste Morgen. Da disse „Vaagenætter“ let gav Anledning til Svir og Slagsmaal, blev

de i Slutningen af Middelalderen forbudt af Regeringen og erstattet af det saakaldte „Kransegilde“, til hvilket Byens Piger blev indbudt for at flette Kranse og forberede næste Dags Majfest. Den 1ste Maj om Morgenen samledes saa hele Byens vaabenføre Mandskab, ofte til Hest, i en Skov nær ved Byen. En Majgreve blev „kejsel“, og med Bøgegrene i Hænderne, under Sang og Musik af Piber og Trommer, foretog man Indtoget i Byen. Paa Afstand tog det sig ud, som om selve den udsprungne Bøgeskov nærmede sig. Dette kaldtes „at ride Sommer i By“ eller, hvis Toget var til Fods, „at føre Sommer i By“. Skikken omtales allerede i den gamle Kæmpevisse, der fortæller om, hvorledes Sivard Snarensvend oprykkede Egen, til hvilken han var bunden, og vendte tilbage til Hofgaarden med Træet ved sit Bælte:

Kongen stander ved Borgeled
 udi sin Brynje ny:
 „Hisset kommer Sivard Snarensvend,
 han fører os Sommer i By“.

Man sørgede for til Majgreve at vælge en rig Mand, der kunde beværte Deltagerne godt. Majtræet blev anbragt foran hans Bolig. Oprindeligt var det et udsprungne Bøgetræ, rykket op med Rode, senere fandt man paa at gøre det mere festligt med alskens Baand og Flitter, og det endte med, at „Majtræet“ skulde være et glatskrabet Mastetræ med to eller tre fra Toppen nedhængende store Ringe, det hele fra øverst til nederst besat med Blomster, Baand og Pynt.

Majgreven valgte sig en Majbrud, og hans Eksempel fulgtes af Festens Deltagere. Kvinderne fik af Mændene overrakt de Majkranse, som de havde bundet ved Kransegildet den foregaaende Aften. Hele Toget afsang den saakaldte „Majvisse“, af hvilken Brudstykker

er bevarede. Den jydsk havde Omkvædene „Maj vær velkommen“ og „Glæde os Gud og saa den søde Sommer“. Den sjælland-skaanske begyndte omtrent saaledes:

Al Verdens Skaber, mild og blid,
 hør det, som vi bede!
 Vi prise glade Aarsens Tid.
 Vær os alle en naadig Gud med Glæde.

Festen i Byen varede til langt ud paa Natten, Ungdommen dansede om Majtræet, de ældre var samlede til „Majgrevegilde“, hvor der blev spist godt og drukket tæt, og hvor det ofte gik vildt til, naar det gode Øl steg til Hovedet.

Oprindeligt deltog Børnene ikke i disse Fester. Men fra Begyndelsen af det 16de Aarhundrede tilegnede Skolerne sig Ret til at fejre Majfesten, samtidig med at de voksne efterhaanden trak sig tilbage fra Deltagelse. Under Lærernes Anførsel samledes Eleverne i Skoven uden for Byen, hvor de smykkede sig ganske som de voksne med grønt paa Hatten, Grene i Hænderne og anden mere værdifuld Stads, hvis de kunde laane nogen af de voksne. Naar der ved Drengenes Majfest i Kolding omtales Kaarder, er dette maaske et Minde om den Tid, da Mændene i Vaaben førte Sommer i By. Særligt udstyret var Majgreven. Til Majgreve valgtes en Søn af de rigeste og fornemste Forældre, helst en adelig Dreng, i Haabet om, at der saa kunde vanke et flot Majgrevegilde. Undertiden betakkede Faderen sig for den hans Søn tiltænkte Ære af Hensyn til Udgifterne, som ikke var helt smaa. Der haves en Fortegnelse over, hvad en rig Borgmesterenke trakterede med ved hendes Søns Fest: „Dertil blev søden¹⁾ fire Sider Flæsk; nok²⁾ købte vi Hvedebrød først for ni Mark; nok første Aften i Sko-

len fik de fire Tønder Øl, godt for tolv Daler; nok tre Dage derefter havde vi Hørerne³⁾ og Degnene⁴⁾ til Gæst, og drak de to Tønder synderlig godt Øl, godt for seks Daler; nok fik de Hvedebrød og Ost, tilhobe for to Daler; nok foræret dem paa Valborgs Dag, da de sang, en Krone“.

Toget fra Skoven til Byen var en Efterligning af de voksnes Indtog, kun at Drengene altid gik. I en Skildring hedder det, at hver af Deltagerne havde en Solskærm, der rimeligvis var dannet af grønne Grene, enten i Hænderne eller fastgjort paa Brystet, og desuden en Kost af Blomster eller Grønt i Hatten. I Spidsen for Optoget gik Majgreven med et blomsterbseat Spir i Haanden, medens to andre bar en stor Krans foran ham. Toget sluttede af Lærerne. For at lokke Pengene frem inde i Byen, afsang Deltagerne i Toget en Sang, som kunde give „Statens Borgerskab og andre Studiernes Elskere Lejlighed til en liden Penning efter eget Behag til fattige Disciples Hjælp og Undersøgelse at yde“. Men der kunde ogsaa lyde smukke Sange, prægede af Kærlighed til Naturen og baarne af en lys og frejdig Foraarsstemning: Fuglene svinger sig lystigt kvidrende, Marken staar dejligt grøn, Lammene og Kiddene tumler sig i det fine Græs, hvorfor skulde saa Skolens Drengs sidde inde; Skoven og Engen lokker os ud, Solen skinner varmt, Majmaaned er kommet; lad os da plukke Blomster; hør hvor alt i Naturen jubler og glæder sig, saa lad da ogsaa os lege og syng; ja, Vaaren er en frydefuld Tid, og Barndommen er Livets Vaar. Saaledes digter en af Tidens Skoleholdere, og det er vel rimeligt, at Humanismens og Renæssancens Kærlighed til Naturen paa den Tid har begejstret adskillige andre Skolemestre til Foraarssange, naar Skolens Majfest var for

Haanden. Mest bekendt er den aarhusianske Rektor, Morten Børups livsglade Majsang: *In vernalis temporis ortu lætabundo*, en jublende Foraarssang, som digtedes ca. 1500, rimeligvis til en Skolefest, for at erstatte den almindelige af de voksne brugte Majvise. Sangen har sikkert været brugt ved mange af Landets Skoler, hvor den har holdt sig fra Slægt til Slægt. Den er ofte oversat paa Dansk, til særligt Brug for Kolding højere Almenskoles Majfest af Dr. phil. Fr. Moth, med Musik af Carl Nielsen:

MORTEN BØRUPS MAJVISE

con moto (♩ = 104) (med frejdigt Foredrag). Carl Nielsen.

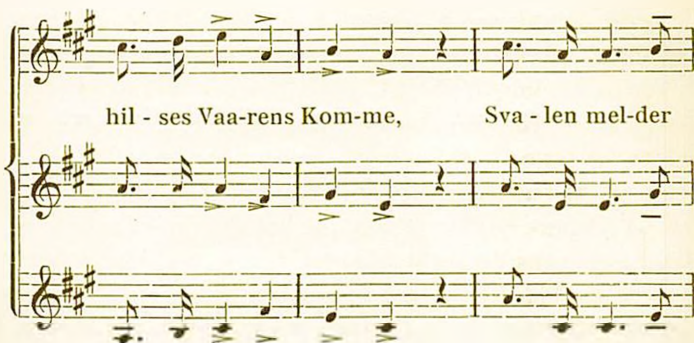
1ste St.

Fry - de - ligt med Ju - bel - kor

2den St.

3die St.

hil - ses Vaa-rens Kom-me, Sva - len mel-der

trindt paa Jord: »Frostens Tid er om - me!»

Land og Hav og Lundens Trær her - ligt pry-des

fjernt og nær, ny - e Skabnings - Un - der!

Ny - e Skabnings-Un-der! Kraft paa ny vort

Legem faar, lægt er nu hvert Hjer-te-saar i de

gla - de Stun-der.

Frydeligt med Jubelkor
 hilses Vaarens Komme,
 Svalen melder trindt paa Jord:
 „Frostens Tid er omme!“
 Land og Hav og Lundens Trær
 herligt prydes fjernt og nær,
 — nye Skabnings-Under!
 Kraft paa ny vort Legem faar,
 lægt er nu hvert Hjertesaar
 i de glade Stunder.

Jordens rige Blomsterpragt,
 Skovens grønne Smykke,
 Fuglesangens Tryllemagt
 fylder os med Lykke;
 Havets Storme rased ud,
 Luften hærges ej af Slud,
 Duggens Perler rene
 samler Solens Straaleglans
 i en dejlig Perlekrans
 rundt paa Græs og Grene.

Hvor dog Gud er god og viis!
 hvor er Verden fager!
 Hvor dog alt til Herrens Pris
 Aand og Tanke drager!
 Han har stort og smaat paa Jord,
 Urten, som paa Marken gror,
 Form og Farve givet.
 Efter Nat vi Dagen nu
 hilse vil med frejdig Hu,
 takke Gud for Livet!

Desværre har dette smukke Foraarsbillede en hæs lig Bagside. Uden for hver anset og velhavende Borgers Hus standsede Toget under Afsyngelse af Sange, der honoreredes med Bidrag i klingende Mønt eller Gæsteri paa Stedet. I Realiteten var disse Skolemajfester altsaa Tiggerfester som Skolens andre „Optøjer“ (Flertal af „Optog“) Helligtrekongers Aften, Fastelavn, Mor-

tensaften o. s. v. Forholdet var jo det, at kun et Mindretal af Datidens Peblinger var velhavende Folks Børn, det store Flertal var indvandrede Knøse, som ernærede sig ved Tiggeri eller som Løbedegne. Tiggeriet var ikke alene taalt, men var i Virkeligheden Grundlaget for Datidens Latinskoler. Skolernes Form for Majfest svarede godt til Skolernes fattige Kaar, men daarligt til Festens dybere Betydning: Den skønne Vaar, som holder sit sejrige Indtog i Byen.

Det ser ud til, at dette systematiske Tiggeri ved Skolernes Majfest har medvirket til at bringe Majfesten i det hele i Miskredit. Inden det 17de Aarhundrede var omme, synes de voksnes Majfester at være helt ophørte for Byernes Vedkommende, medens man flere Steder paa Landet lige til vor Tid er vedblevet med at „ride Sommer i By“. Det er betegnende, at ogsaa de voksnes Majfester efterhaanden smittedes af Skolernes Tiggeri, saa at enkelte Majviser er rene Tiggervisser og „Majgrever“ ender med at blive et Skældsord, der sidestilles „Røvere, Tyve og galne Hunde⁵⁾“.

II

Naar Majfesten som Skolefest holdt sig længere i Kolding end i andre danske Byer, kan personlige og lokale Forhold have været medvirkende. Utvivlsomt har Rektor Tauber⁶⁾ Ret i, at en af Grundene var Skolens Armod. Skolen havde kun faa Legater, og Lærerne og Disciplene kunde slet ikke undvære de Indtægter, som ved Festen tilfaldt dem til Deling. Maaske har ogsaa Hensyn til Lensmanden paa Koldinghus og Hoffet haft sin Betydning. Rektor Thura⁷⁾ skriver, at „det er vitterligt, at det kongelige Herskab selv har fundet Behag i at se denne Skolens Solen-

nitet, naar de just paa de Tider har opholdt sig i Kolding, og at Skolen derved har fundet sig vil holden“. Det kan sikkert antages, at det ikke er poetiske, men økonomiske Hensyn, der har holdt Festen oppe. Den blev opgivet ca. 1750, efter Taubers Meddelelse paa Grund af Rektor Ørsteds Alderdom og Svagelighed. Snarere fordi Tiggeriet er blevet for ildeset og Indtægterne for smaa.

Udførlige Oplysninger om Skolens Majfest i ældre og nyere Tid findes i haandskrevne Meddelelser af Albert Thura, Skolens Rektor 1723—26, og i en samtidig trykt Beretning, der rimeligvis ogsaa stammer fra Thura.

I Begyndelsen af det 17de Aarhundrede synes Skolens Majfest i Kolding at være bleven fejret med stor Flothed. Kransegildet var bleven afskaffet, sandsynligvis af Lensmanden paa Koldinghus, Caspar Marchdaner, fordi det havde kostet for mange Penge. I 1609 fandt Lensmanden det nødvendigt, efter Forhandlinger med Byens Borgmestre, Præster og Skolens Rektor, at sætte bestemte Grænser for Traktementet ved Majfesten. Den ene velhavende Borger vil ikke staa tilbage for den anden, og Følgen blev, at der ved Festerne blev serveret med adskillige Retter Mad og fremmed Øl. Desuden indbødes ikke blot Disciple, Lærere og Skolemesteren, men mange udenforstaaende, saa at Udgifterne for nogle Forældre blev uoverkommelige. Det gik saa vidt, at mange Forældre var uvillige til at holde deres Børn i Skolen af Frygt for de eventuelle Udgifter ved en saadan Majfest. Desuden havde Disciplene opført sig meget uskikkeligt, lavet Optøjer af forskellig Art og drukket sig fulde, uden at Skolens Lærere havde hindret det. Med Hensyn paa disse Forhold forordnede Lensmanden, at Børnene ikke maatte forlade det Hus, i hvilket Gæste-

buddet holdtes, at de skulde gaa hjem i Snng i ordentlig Tid, og at Skolemesteren skulde føre ordentligt Tilsyn med dem, hvis han ikke vilde udsætte sig for en Mulkt paa 10 Daler. Samme Mulkt blev den Mand, som gav Gildet, idømt, hvis han overtraadte Forordningens Bestemmelsser. Udgifterne ved Festen og Beværtningen skulde holdes indenfor rimelige Grænser. Der maatte aldrig tilberedes Retter i Huset. De fattige Disciple skulde nøjes med en Rundtenom, et Stykke Flæsk og Skillingsøl til Maade, „ingenlunde til nogen Overflødighed eller Drukkenskab i nogen Maade“. Derimod maatte Borgernes Børn og de større Disciple, som sang Diskant, faa Hvedebrød og Ost og en Kringle, og tilsammen en god Tønde Danskøl „foruden Overflødighed og Drukkenskab i alle Maader“. Skolemesteren og Hørerne maatte trakteres med Hvedebrød, Kringler, Ost, en god Tønde dobbelt Danskøl eller en Tønde Rostokkerøl, og kun undtagelsesvis maatte andre indbydes til Festen, „dog intet meere, end dend eene Tønde Øl derpaa at anvendes“. At dømme efter de gentagne Advarsler mod Drukkenskab, maatte det have gaaet ret lystigt til, saa at Indgriben fra oven og Forbud og Mulkter var paa høje Tid.

Man faar et ganske andet Billede af Forholdene, naar man læser om Festen i det 18de Aarhundrede. Ved Aar 1600 har der været Velstand og Vellevenet i Byen. Ved Aar 1730 var Byen fattig og forarmet efter Svenskernes og Polakkernes og Brandenburgernes Plyndringer i det 17de Aarhundrede. Selve Skolen var fra 1725—28 saa brøstfældig, at man ikke turde benytte den til Skolebrug, hvorfor Disciplene maatte undervises i Lærernes private Lejlighed. Denne Armod i By og Skole har sat sit Mærke paa Majfesten. Der var nu tre Ærespersoner, en Greve, en Baron og

en Junker, sagtens fordi man saaledes haabede at faa et større Udbytte af Festen, naar der appelleredes til tre Familiers Forfængelighed, og naar Udgifterne fordeltes paa tre Hænder. Den laveste i Rang var Junkeren. Aaret efter blev han Baron, næste Aar igen Greve. Disse Rangspersoner udtoges nu altid af de laveste Klasser, maaske fordi de ældste Disciple og deres Forældre med helst vilde være fri baade for Æren og Forpligtelserne. Det meddeles ogsaa udtrykkeligt, at ingen maatte udnævnes uden Forældrenes Vilje og Samtykke. De 3 Disciple blev „meget næt iklædte og pyntede med smukke Klæder, hvorpaa syes Galluner, som dertil laanes; faar og Gallunerede hatte, og Jueler⁸⁾ her og der paa sig, til at prunke og stadse med“. Desuden havde de smaa Kaarder ved Siden, og Majgreven en Krans om Armen. *Den mærkeligste Forandring ved Festen var, at Børnene slet ikke kom udenfor Byen.* De mødte om Morgenen hos Rektor i al deres Flitterstads, og denne gik med dem hen paa Skolen, „der er aldt Dagen tilforn fejed og med Maj⁹⁾ inden og udenfor bepryded“. Herfra gik Kl. 9 om Morgenen hele Skolen med Rektor og de tre Hørere i Procession rundt i Gaderne, syngende ved Dørene og indkasserende de Almisser, der faldt af, hvorefter man vendte tilbage til Skolen. Af den oprindelige Vaarfest var der nu intet andet tilbage end de tre Majtræer, der opstilledes udenfor de tre Rangspersoners Forældres Boliger, og disse Majtræer har kun været pyntede Stænger. Festen var sunket ned til en ren og skær Tiggergang. Nu vankede der hverken Danskøl eller Rostokkerøl, men Disciplene maatte oftest gaa med tørre Munde, da kun sjældent nogen indbød dem til et Traktement. Men nogle Skillinger faldt der altid af, og hvis de ikke blev trakterede paa anden Maade, tog

Rektor dem hjem med sig og gav dem noget Mjød og Kringler. Festen sluttede saa med nogle Dages Frihed.

Medens Beværtningen er det væsentlige i Marchdaners Paabud og Forbud, synes Hovedsagen i det 18de Aarhundrede at have været de rede Penge. De fattige Skolebørn, som tidligere hver fik en Rundtenom og Flæsk, fik nu af de indsamlede Penge 4—6 Skilling, men som Vederlag for disse Penge havde de Dagen i Forvejen maattet feje og gøre rent i Skolen. Et interessant Bidrag til Tidens Skolehygiejne. Resten deltes mellem Rektor og Hørerne. Hele Skildringen vidner om Armod og Usseldom. Festen var i sin daværende Form en Parodi paa den gamle Valborgfest. Det eneste forsonende Træk er Thuras Majsange fra Festerne 9nde Maj 1724 og 22nde Maj 1730, af hvilke betegnende nok den smukkeste blev skrevet, da han havde været fire Aar borte fra Skolen og havde faaet Tarveligheden noget paa Afstand. Ogsaa til denne Sang har Carl Nielsen givet Skolen en smuk Komposition¹⁰).

KOLDING SKOLES MAJVISE 1724

Saa lad da Kol - ding Sko - le be -
 hol - de si - ne Sto - le og Bø - ger lidt i
 Fred! Vi sam - les i en Ska - re og vil i
 Dag for - kla - re den Lyst, vi fry - des ved.

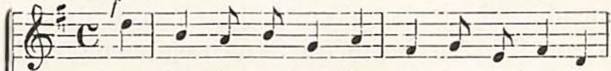

Saa lad da Kolding Skole
 beholde sine Stole
 og Bøger lidt i Fred!
 Vi samles i en Skare
 og vil i Dag forklare
 den Lyst, vi frydes ved.

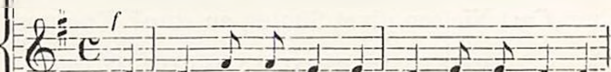
Da Vaarens Pragt og Ynde
 forvolde, vi begynde
 at føre Maj i By,
 thi' skal man nu fornemme
 vor Skoles glade Stemme
 med Svar fra Himlens Sky.
 · thi = saa.

KOLDING SKOLES MAJVISE 1730

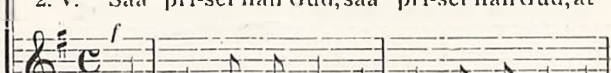
Marziale. Carl Nielsen.

1ste St.

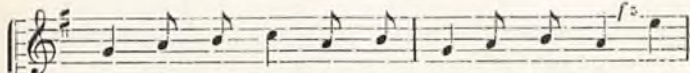
1. V. Kom blan-ke-ste Sol! Kom blanke-ste Sol! med

2den St.

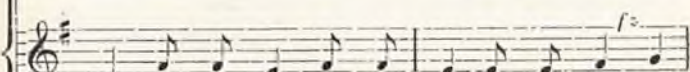
2. V. Saa pri-ser han Gud, saa pri-ser han Gud, at

3die St.

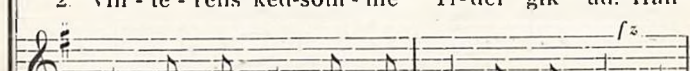

1. mil - de - ste Mi - ner fra Him-me-lens Pol! Lad

2. Vin - te - rens ked-som - me Ti-der gik ud. Han

1. Straa-ler - ne ka - stes i Dag paa vor Stad, saa

2. hø - rer de To - ner med sø - de - ste Lyd, som

1. bli - ver hver Borger for - nøj - et og glad, naar

2. vid - ne om Sommers liv - sa - lig - ste Fryd, og

1. Sko - len ham mø - der i Majmaaneds Pragt og

2. øn - sker sig der - ved al Velstand og godt fra

1. skøn - ne - ste Dragt.

2. Him - me - lens Slot.

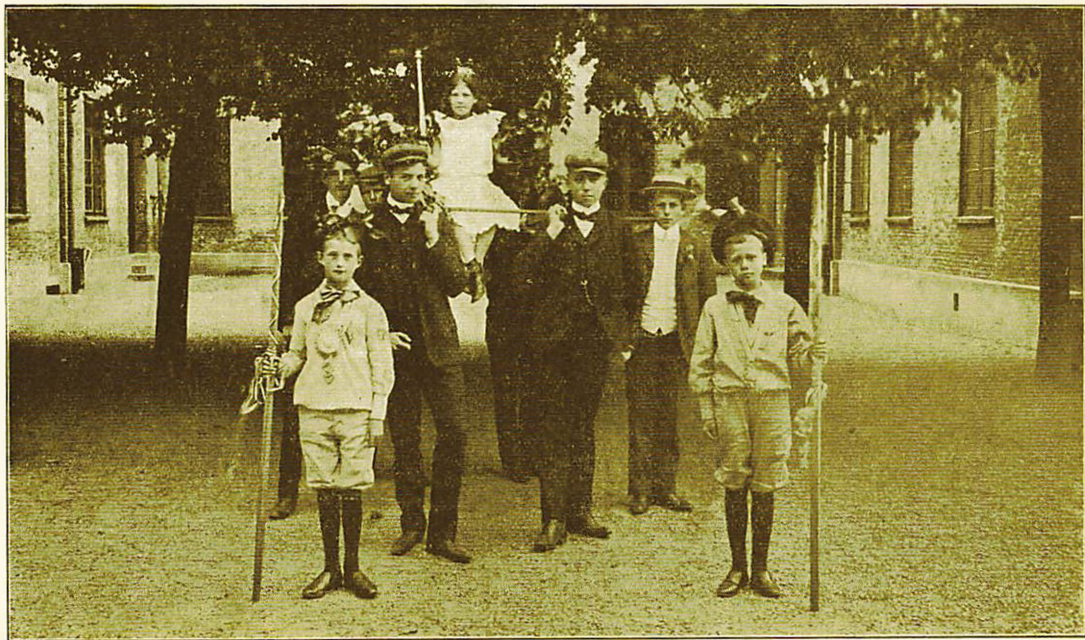
Kom blankeste Sol!
 Med mildeste Miner fra Himmelens Pol!
 Lad Straalerne kastes i Dag paa vor Stad,
 saa bliver hver Borger fornøjet og glad,
 naar Skolen ham møder i Majmaaneds Pragt
 og skønneste Dragt.

Saa priser han Gud,
 at Vinterens kedsomme Tider gik ud.
 Han hører de Toner med sødeste Lyd,
 som vidne om Sommers livsaligste Fryd,
 og ønsker sig derved al Velstand og godt
 fra Himmelens Slot.

III

I 1899 besluttede Skolens daværende Rektor, Sigurd Müller, at optage den gamle Skolefest¹¹). Da han ønskede at overraske baade Eleverne og Forældrene, ordnede han det hele meget hemmelighedsfuldt og indviede af de ældste Elever kun 3, af hvilke 2 var unge Piger, i Planen. Disse greb Tanken med stor Begejstring og kørte om Eftermiddagen ud til Bramdrup Skov med en Trækvogn og vendte tilbage med den belæst med Bøgegrene, med hvilke de smykkede Skolens Korridorer og Værelser og Bygningens Façade. En Krans flettede de om Mindetavlen for Christian

Majdronningen og hendes Følge.

den Tredjes Dronning, Dorothea, Skolens Velgørerinde. Da Eleverne næste Morgen mødte paa Skolen, blev den mindste lille Pige udnævnt til Majgrevinde, en Baron og en Junker blev „adjungeret“ hende til Opvartning. Majgrevinden blev pyntet med en Blomsterkrans og fik overrakt et Blomsterspir som Tegn paa sin Værdighed. Efter Majgrevinden, der gik i Spidsen af Toget, fulgte Junkeren og Baronen, Rektor og Skolens Inspektrice med Birkeris i Hænderne, Elever med Ferler og Stænger prydede med Rigsæbler. En 17-aarig ung Pige bar paa en lang Stang Skolens gamle Tiggerbøsse, og indsamlede blandt de tilstrømmende Tilskuere Almisser til „Boghjælp for fattige Peblinge“. Efter et kort Ophold i Skoven vendte Toget hjem til Byen med Musik og Sang — „en vandrende Børnenes Skov. Det var et ualmindeligt gribende og smukt Syn, men hvor kan man vel ogsaa finde noget skønnere end den danske Vaarsol, lysende Bøgeskov og jublende, klare Barnestemmer“.

Da man kom til Skolen, samledes alle paa Legepladsen om Rektor, der efter gammel Skik sønderbrød Ris og Ferler og fremsagde følgende selvlavede Formular:

Saa bryde vi sønder det Skarpe Riis

Meth færle gaaer det paa samme Wiis.

Kom nærmer, J Peulinger, Stoere oc smaa,
Luck Øjnene op, oc Hæte dærpaa.

Naar riis oc færle wi synder bryde,
Da wiide J wel, huad det maae betyde:

Ht fugg oc Neulinger, Graadh oc tudhen
wi helst i SCHOLA will væære for uden.

Men huess som Noghen dærpaa will Klaghe

Oc ynske Færle oc Riis till Baghe,
 Full well da kand Hand sin wilie faa,
 Enn ere der fler, huor de komme fraa.

Festen var i alle Henseender en af de skønneste, som Skolen nogensinde har holdt. Den virkede ved sin Friskhed og Stemningsfuldhed umiddelbart betagende paa alle, som saa Toget drage frem gennem Byen. Efterhaanden som Festen er blevet gentaget fra Aar til Aar, har den mistet noget af Nyhedens Umiddelbarhed, men endnu vækker det hjemvendende Tog almindelig Beundring.

I 1902 optoges det gamle Kransegilde. Om Eftermiddagen forud flettede Skolens Piger Kranse til sig selv og Drengene og en pragtfuld Blomsterguirlande til Dronning Dorothea. Om Aftenen samledes saa alle Kransebindersker og alle Løvsamlere til en festlig Sammenkomst med Dans i Skolens Lokaler. Til Festen var skrevet følgende:

KRANSEGILDESANG

Mel.: Hr. Peder kasted Runer

Naar Rektor fordum Majfest holde vilde,
 blev denne indledt med et Kransegilde:
 Hen til den lærde Skole blev Byens Piger budt
 for der at flette Kranse og faa en Dans til Slut.

Piger smaa fletter smukke Kranse,
 Piger smaa vil saa gerne danse,
 Piger smaa.

Hver Pebling indbød saa en Borgerdatter.
 Man fletted Kranse under Skæmt og Latter,
 man pynted op i Skolen med Skovens Blomst og Blad,
 saa Synet maatte gøre hver Borger fro og glad.

Piger smaa fletted flittigt Kranse,
 Piger smaa kunde sirligt danse,
 Piger smaa.

Marchdancer fandt den Kransefletning syndig,
han havde Magt og talte kort og myndig:
„Hold Majfest, om I vil det, men Kransegilde — nej,
det er dog utilladeligt at holde Bal i Maj“.

Piger smaa maa ej flette Kranse,
Piger smaa maa ej længer danse,
Piger smaa.

Det Fogedforbud holdt sig alt for længe
til Sorg for Piger smaa og raske Dreng.
Thi vil igen vi binde af Bøgens fine Grønt
en Foraarskrans og pryde vor gamle Skole kønt.

Piger smaa, lad os flette Kranse,
Piger smaa tør nu atter danse,
Piger smaa.

Ved Gildet bydes Te og Kransekage,
som Skik det var i Oldemoders Dage,
thi sikkert vrede Udbrud fra Nutidspiger lød,
hvis, som i 1600, paa Øl og Flæsk vi bød.

Piger smaa fletted ingen Kranse,
Piger smaa vilde ikke danse,
Piger smaa.

Med Barnesmil og Ungdoms røde Kinder
vi skaber Liv af Fortids døde Minder.
Nu har enhver sig smykket med Majløvs friske Krans,
i Skolen trædes atter i Maj en munter Dans.

Piger smaa har os flettet Kranse,
Piger smaa, kom og lad os danse,
Piger smaa.

Siden da har Skolen hvert Aar fejret den snart 400
Aar gamle Vaarfest med Bevarelsen af en Del af de
gamle Former og under Afsyngelsen af de gamle Sange.
Man har bortkastet det, som skæmmede Festen baade
i det 16de og det 18de Aarhundrede, Optøjerne, Druk-
kenskaben og Fraadseriet, det paatrængende Tiggeri,
den forlorne Flitterstads, og man har gengivet Festen
den Karakter, som den har haft eller som man helst

tillægger den i Begyndelsen af det 16de Aarhundrede. Men selvfølgelig er en Majfest i det 20de Aarhundrede noget helt andet end den oprindelige Fest, fordi hele Aanden og Disciplinen er en anden, og fordi hele det sociale og økonomiske Grundlag for dansk Skoleliv nu er saa helt ændret. Der er omtrent lige saa stor Forskel paa den Majfest, der nu holdes, og den der holdtes for nogle Aarhundreder siden, som der er paa vore Elever og den Tids Sinker og Løbedegne, eller paa vor Tids milde Disciplin og den Tids Raahed, Skældsord og Prygleri, eller paa vor Tids lyse og rene Værelser og den Tids mørke og stinkende „Lektier“. Vi befinder os i en smuk Illusion, naar vi tror, at vi nu igen fejrer den *gamle* Majfest. Navnene er de samme som i det 16de og det 18de Aarhundrede; men hele Festens Karakter er en anden. Af Tiggeriet, som den Gang var en sorgelig Virkelighed og en Livsbetingelse for Skolen, er der nu kun bevaret et Symbol i Indsamlingen til „Boghjælp for fattige Peblinge“. Det er kun symbolsk og et Minde, naar Birkerisene og de imiterede Ferler sønderbrydes under Fremsigelsen af det ligeledes imiterede gammeldanske Skolepoem. Majgreven har paa Grund af Fællesundervisningen maattet vige for en Majgrevinde, som efter et Aars Forløb trods energisk Modstand fra Skolens Side blev til Majdronning. Drengene maa nu nøjes med Junker- og Barontitlen og finde sig i at indtage en ret underordnet Stilling i Forhold til Dronningen, som er Festens Hovedperson. Den lille Dronningekrone og Dronningespiret er moderne Tillæg, det samme gælder Baaren, Optoget med Ris, Ferler og Rigsæbler. Den største Forskel mellem Majfesten før og nu er dog den Følelse af Skønhed og Poesi, som uvilkaarligt griber alle, baade store og smaa, og mest dem,

Majtoget vender hjem.

som ser Festen for første Gang, Kransegildet med de festklædte Dreng og Piger med Blomsterkranse i Haaret, dansende i den løvsmykte Festsal, og Majfesten, naar Toget med vajende Faner og det lyse Bøgeløv drager ind i Byen, og den gamle Skolesang „Kom blankeste Sol“ lyder stærkt og fast til Carl Nielsens Melodi. Det er en smuk Illusion, naar vi ogsaa glæder os over Majfesten, fordi det er en *gammel* Skolefest, længe glemt, nu atter kaldt til Live, men det er en Illusion. Vi tillægger Fortiden Stemninger og Følelser, som vi har faaet fra Oehlenschläger, Winther og Ingemann, men som i Fortiden kun var glimtvis til Stede som spæde Spirer, der visnede hen og udtørredes under Skolelivets Usselhed og Armod og trange Kaar. Hvor er ikke i denne Forbindelse vort Syn og Samtidens Syn paa Morten Børup betegnende. Vi mindes ham med særlig Glæde som Forfatteren til den smukke Foraarssang, og Blicher priser ham i sit Mindedig, fordi han ikke alene lærte Pøblingene af den prentede Bog, men førte den muntre Pøge ud i Mark og blandt løvrige Grene. Men Samtiden karakteriserede hans Fortjenester ved at indhugge en Ferle paa hans Gravsten.

I de 12 Aar, i hvilke Festen er holdt, er der digtet mange Majviser og Kransegildesange. Blandt Skolens Arkivsager fandtes endnu i det 19de Aarhundredes Begyndelse Tekst og Musik til en latinsk Majsang, sandsynligvis fra det 18de Aarhundrede. Den er i sig selv værdiløs, tør og knap i Stilen. Nedenstaaende moderne Oversættelse er af en forhenværende Elev. Ogsaa de to Sange til Majfesten og Dronningen er skrevne af tidligere Elever.

Fri Oversættelse af
KOLDING SKOLES LATINSKE MAJSANG
 „PARTURIUNT MONTES“

Mel.: Alt vifter over Landet.

De grønne Bakker myldrer
 med Krokus og Viol,
 som suger Liv og Kræfter
 fra Vaarens lyse Sol.
 Skovæbletræets Grene
 er klædt i Blomstersne,
 og Bøgens grønne Krone
 et Tempel er at se.

Nu bygger Fuglen Rede
 og synger Dagen lang.
 Den bliver aldrig træt af
 sin egen muntre Sang.
 Med friske Foraarsbriser
 henover Fjordens Spejl
 staar Skibene mod Havet
 for fulde, hvide Sejl.

Det hvisker trindt i Skoven,
 og Bækken skogrer glad.
 De vævre Alfer gynger
 paa Blomsterkalk og Blad.
 De rejser deres Dronning
 saa skøn en Herskerstol,
 hvor grønne Bakker myldrer
 med Krokus og Viol.

MAJSANG 1904

Mel.: Du gamle, du friske . . .

Hej Dreng! Løft Ho'det og se jer kun ud!
 hør efter, hvor Foraarsvinden bruser!
 lad Solen nu brænde og brune jer Hud
 — et Væld af Lys og Glød fra Himlens Sluser!

I Dag er I fri, I spør' ingen om Lov!
 lad Bøger og Visdomsuglen snorke!
 søg ud over Enge, til Bøgenes Skov,
 slik Solskin, saa meget I kan orke!

Hej Piger! Kom med og pluk Blomster og Løv,
 flet Kranse af Liljer og af Snerler,
 Violer og Tidsler med gyldengult Støv
 — pas paa, I ikke spilder Duggens Perler!

Pluk Mynter, Konvaller og Engblommers Guld,
 og knyt dem i grønne Guirlander,
 saa slyng dem om Halsen og Hattenes Pul
 — de smykker som Alverdens Diamanter!

Hej Piger og Dreng! Bær Vaaren til Bys!
 helt ind i de støvede Stuer,
 tag med jer al Foraarets Dufte og Lys,
 al Sommerglædens glødende Luer.

Hej Piger og Dreng i vaarbroget Skrud!
 med Blomster, der dufter af Honning!
 Nu har I jer fæstet til Vaaren som Brud,
 Symbolet er Majfestens Dronning!

TIL DRONNINGEN

1909

Mel.: Kom blankeste Sol.

∴ Du Foraars Symbol, ∴

du Dronning for Vaar og du Dronning for Sol,
 dit Smil er som Solskin paa morgenfrisk Vang,
 din Tale som Lærkernes jublende Sang,
 som Solstraaler glinser dit guldgule Haar,
 du Dronning for Vaar.

∴ Du Dronning for Vaar, ∴

om Glæde og Skønhed og Lykke du spaar;
 saa barnlig uskyldig med Vaaren i Pagt
 du kender ej selv din fortryllende Magt,
 du Dronning for Ungdom, du Dronning for Maj,
 du kender den ej.

∴ Du kender den ej, ∴
 du smiler og ser i det hele kun Leg.
 Vi føler, at Solens besejrende Magt
 er lignet ved dig i din vaarfriske Dragt,
 med Dronningekrone, bekranst med Viol.
 du Foraars Symbol.

I 1896 skrev Holger Drachmann efter Anmodning af to Elever en Skovturssang til Kolding Latin- og Realskole. Sangen blev skrevet i Maj Maaned og er senere brugt ved Skolens Majfest.

Mel.: Der var en Gang en tapper Mand
 Man tror, Naturen — Mark og Skov —
 er stadig fri fra Skole,
 har Aaret rundt sin Maaneds-Lov
 og kan i Mag sig sole:
 jo pyt! den har sin Tugtens Tid,
 hvor den maa slide i'et —
 for, efter al den Tvang og Strid,
 med et at staa befriet.

Det er i denne lyse Maj,
 at alle Baand bli'r sprængte,
 at over Gærde, Sti og Vej,
 de trange Svøb bli'r slængte;
 saa jubler hvert et Kreatur,
 var det end nok saa lille,
 mens Fuglen slaar i glædest Dur
 sin klokke-klare Trille.

Da kaldes der i Vaarens Dag
 paa hver, som kukelurer,
 paa hver, som i et særligt Fag
 sig ærligt indemurer;
 da lyder det fra Mark og Skov
 med Ekko vidt om Vænge:
 Hurra, nu er der Maaneds-Lov
 for alle Skolens Dreng!

Dog, ikke Skolens Dreng blot,
 som paa Latinen tærer,
 har Lov fra Trædemøllen faa't —
 men ogsaa Skolens Lærer;
 den samme kære Frihed — ja —
 for begge Parter vanker:
 for dem, som bliver banket a',
 for ham, som bare banker.

Naa ligemeget! Spring kun ud
 i Livets lyse Grønhed,
 hvor hver en enkelt Busk har Bud
 om hele Skovens Skønhed:
 i Drengesindets bløde Ler
 sit Indtryk Vaaren sætter —
 hvad man saa sidenefter ser
 af Vintersludens Pletter.

Lad alt det rene, friske Lov
 omsuse sundt Jer Tanke,
 lad Hjertet, frit for Sod og Støv,
 mod Sol og Frihed banke;
 lad hver en Dreng Vejrmølle slaa
 vidt over Blomster-Vænge —
 klem saa igen i Skolen paa
 som brave danske Dreng!

---

1) kogn.

2) desuden.

3) Lærerne.

4) Degnene, „Løbedegnene“, var ældre Disciple, som besørgede visse kirkelige Forretninger i Omegnens Kirker.

5) Troels Lund: Danmark og Norges Historie i Slutningen af det 16de Aarhundrede VII, S. 293—340. Vilhelm Bang: Latinskoleliv og Studenterliv mest i det 16de og 17de Aarhundrede, S. 119—125.

6) Rektor 1818—22.

7) Rektor 1723—26.

8) Juveler.

9) Bøgelov.

10) Albert Thuras haandskrevne „Skole-Bog“ i Skolens Arkiv og haandskrevne Valva Scholarum i Universitetsbibliotheket. Nye Tidender om lærde og kuriøse Sager 1732. Journal for Politik, Natur- og Menneskekundskab af Dr. Odin Wolff 1819. Tauber: Breve fra Kolding 1822. Marchdaners Forordning findes trykt i Skolens Program 1903.

11) Skildringen af den første Majfest er taget fra en Artikel af Sigurd Müller i Dagbladet „København“ 19de Maj 1911. Der er i Sigurd Müllers Skildring indløbet enkelte Træk fra senere Fester.

SKOLEEFTERRETNINGER

Skolens Bestyrelse.

Skolekommissionen bestaar for Tiden af:

Hr. Redaktør *K. Hansen*.

- Sognepræst *W. Kiorboe*, Formand.
- Sagfører *Lau*.

Skoleudvalget bestaar af:

Hr. Bankdirektør *O. Beck*.

- Redaktør *K. Hansen*.
- Sagfører *Lau*, Formand.
- Typograf *Sørensen*.
- Sagfører *Viuff*.
- Proprietær *N. Tingleff*, valgt af
Vejle Amts Skoleraad.

Eksaminer i 1912.

A. Afgangseksamen for studerende.

Denne Eksamen blev bestaaet af:

Carl Georg Bartholdy (Søn af Pastor B., Seest).

Hans Peter Bonde (Søn af afd. Træhandler B.).

Vagn Hans Christoffersen Bro (Søn af Overlærer B.).

Poul Jørgensen Fallesen Bruhn (Søn af Proprietær B.,
S. Stenderup).

Aage Kristian Hansen (Søn af Drejermester H.).

- Gunnar Rudolphs Heeno* (Søn af Lærer, Translatør H.).
Viggo Henningsen (Søn af Læge H., S. Bjært).
Holger Edvard Lau (Søn af Sagfører L.).
Rachel Caroline Astrid Marcus (Datter af Musikhandler M.).
Elna Andrea Mordhorst (Datter af Direktør M., Holstebro).
Viggo Harald Møller (Søn af Stationsforstander M., Elltang).
Rasmus Jakob August Petersen (Søn af Skræddermester P.).
Jens Viggo Henning Pors (Søn af Direktør P.).

De beskikkede Censorer var: Cand. mag. *Asmund* (Dansk), Adjunkt *Olsen* (Engelsk), Adjunkt *Fledelius* (Tysk) og Adjunkt *Holbech* (Fransk). Dr. *Ørkild* deltog velvilligt i Bedømmelsen af Naturfag.

B. Realeksamen

blev bestaaet af følgende Elever:

- Johan Peter Christensen* (Søn af Kreaturhandler C.).
Ferdinand Mathiesen Fuglsang (Søn af Skomager F.).
Svend Valdemar Hansen (Søn af Drejermester H.).
Peter Thomsen Helms (Søn af Inspektør H.).
Kay Henningsen (Søn af Læge H., S. Bjært).
Kristian Hommelgaard (Søn af afd. Skræddermester H.).
Jørgen Immanuel Hviid (Søn af Kreatureksportør H.).
Niels Einar Nielsen Ibh (Søn af Lærer I.).
Thorvald Holger Jørgensen (Søn af Arbejdsmand J.).
Gerda Kjøbmand (Datter af Sagfører K.).
Gunnar Rasmus Guldbrandsen Lund (Søn af Lærer L.).
Ellen Moth (Datter af Dr. phil., Lærer M.).
Esther Marie Rasmussen (Datter af Økonom R.).
Maria Thygesen (Datter af Proprietær T., S. Stenderup).

Mourits Kristian Erhard Vyff (Søn af Proprietær V., Vonsild).

Sigurd Ørum (Søn af Slagter Ø.).

Som beskikkede Censorer mødte: Cand. mag. *Asmund* (skriftlig Dansk), Adjunkt *Olsen* (Engelsk), Adjunkt *Fledelius* (Tysk), Adjunkt *Bøggild* (Regning og Matematik). Hr. Provst *Hey* viste Skolen den Velvilje at deltage i Bedømmelsen af mundtlig Dansk.

C. Møllemskolens afsluttende Prøve

blev bestaaet af følgende Elever:

I. Med Fransk.

Henrik Baller (Søn af Borgmester B.).

Georg Johannes Bartholdy (Søn af Sognepræst B., Seest).

Harald Bennike (Søn af Værkstedsinspektør B.).

Peter Johannes Bertelsen (Søn af Bankbogholder B.).

Lucie Carla Brodersen (Datter af Proprietær B., Egtved).

Andreas Thomsen Bruhn (Søn af Proprietær B., S. Stenderup).

Peter Frederik Buhl (Søn af Klaverstemmer B.).

Anker Christiansen (Søn af Guldsmed C.).

Edith Einfeldt (Datter af Proprietær E.).

Sigrid Josepha Einfeldt (Datter af Proprietær E.).

Ellen Rudolphs Heeno (Datter af Lærer, Translatør H.).

Erik Henrichsen (Søn af Grosserer H.).

Aage Høyer (Søn af Bogholder H.).

Alma Johanne Marie Jensen (Datter af Gasværksbestyrer J.).

Anna Marie Nissen Jøker (Datter af Gaardejer Nissen, Brande).

Aksel Marinus Jørgensen (Søn af afd. Redaktør J.).

Bodil Agnete Jørgensen (Datter af Købmand J.).

- Carl Christian Kinch* (Søn af Cand. pharm. K.).
Svend Aage Kinch (Søn af Cand. pharm. K.).
Ejvind Nielsen (Søn af Læge N.).
Olga Nissen (Datter af Dyrslæge N.).
Anna Christine Nyegaard (Datter af Proprietær N., S. Bjært).
Jørgen Henrik Oldenburg (Søn af Overlæge O., Louisehøj).
Ernst Wille Petersen (Søn af Købmand P.).
Jørgen Petersen (Søn af Skolebetjent P.).
Karl Georg Kasø Pors (Søn af Direktør P.).
Pavla Ingeborg Skjøde (Datter af Direktør S.).
Jens Ravn Thomsen (Søn af Agent T.).
Christian Thygesen (Søn af Proprietær T., Dalby).
Juliane Marie Elisabeth Thygesen (Datter af Proprietær T., Dalby).
Hans Martin Viuff (Søn af Sagfører V.).

II. Uden Fransk.

- Johan Holger Schipper Aachmann* (Søn af Malermester A.).
Julius Richard Berntsen (Søn af Skræddermester B.).
Holger Carl Christian Marius Christoffersen Bro (Søn af Overlærer B.).
Jakob Andreas Garde (Søn af Lærer G., Vonsild).
Hans Rasmus Hansen (Søn af Redaktør H.).
Kirstine Marie Hommelgaard (Datter af afd. Skræddermester H.).
Anna Ingwersen (Datter af afd. Proprietær I., Viuf).
Andreas Jensen (Søn af Købmand I. P. J.).
Poul Nissen Lind (Søn af Proprietær L., Dalby).
Abelone Katrine Bjerre-Madsen (Datter af Murermester B. M.).
Nis Christian Nissen (Søn af Købmand O. N.).
Henry Georg Thomsen (Søn af Købmand R. T.).

De beskikkede Censorer var: Cand. mag. *Asmund* (Dansk Stil), *Adjunkt Olsen* (Engelsk), *Adjunkt Bøggild* (Regning og Matematik). Desuden viste *Fru Am-disen*, *Fru Madvig*, *Redaktør Thastum* og *Skoleinspektør Tradsborg* Skolen den Velvilje, at medvirke ved Bedømmelsen i kvindeligt Haandarbejde, Fransk, Historie og Geografi.

D. Tillægsprøver.

Tillægseksamen (til alm. Forberedelseksamen) i Latin for Farmaceuter er bestaaet af *Frederik Valdemar Bruun* (g+), *Oskar Hansen* (mg÷), *Sigfred Møller Lauritzen* (mg÷), *Nanna Grottkær Petersen* (g), *Fanny Horne Skyum* (mg÷) og *Carl Frederik Sørensen* (g+).

E. Skolens Aarsprøve.

Discipeltallet ved Slutningen af Skoleaaret 1911—12 var 336, idet 5 Elever var indmeldte og 7 udgaaede efter Programmets Aftattelse. Af disse mødte til Studentereksamen, Realeksamen og Mellemskoleeksamen 73. Ved Aarsprøverne i 2 G.—3 F. var 211 til Stede. I 1 og 2 F. holdes ingen Aarsprøve.

Udfaldet var følgende:

Af 2 G.	Klasses	14	Disciple	opflyttedes	14
- 1 G.	—	16	—	—	15
- 3 M. 1	—	24	—	—	21
- 3 M. 2	—	14	—	—	12
- 2 M. 1	—	24	—	—	24
- 2 M. 2	—	22	—	—	22
- 1 M. 1	—	23	—	—	23
- 1 M. 2	—	23	—	—	23
- 4 F.	—	28	—	—	28
- 3 F.	—	23	—	—	23

Undervisningen i 1912—1913.

Der har været undervist i 538 (535) + $\frac{1}{2}$ ugentlige Timer. Fagene har været fordelt mellem Lærerne paa følgende Maade:

Faste Lærere.

<i>Rektor</i> : Latin i 3 G. Engelsk i 2 G. og 1 G.	14 Tm.
Hr. Overlærer <i>Jessen</i> : Regning og Matematik i G., R., 4 M. 1, 1 M. 1. Fysik i R., 3 M. 1, 2 M. 1, 1 M.	30 Tm.
Hr. Inspektør <i>H. H. Nissen</i> : Dansk i G. Regning og Matematik i 4 M. 2, 3 M. 2. . .	24 Tm.
Frk. Inspektør <i>Erna Lorenzen</i> : Dansk i R., 4 M. 1. Religion i 3 M., 2 M., 1 M. 2, 4 F., 1 F.	24 Tm.
Hr. Lærer og Translatør <i>Holst</i> (Inspektør paa Legepladsen): Tysk i R. og M. ($\div$ 3 M. 2). Skrivning i 1 M. 1.	33 Tm.
Hr. Lærer og Translatør <i>Heeno</i> : Engelsk i R., 4 M. 2, 3 M. 2, 2 M. 2. Geometri i R. Regning og Matematik i 3 M. 1. Fysik i 4 M., 3 M. 2. 2 Timer Sangtilsyn . . .	33 $\frac{1}{2}$ Tm.
Hr. Dr. phil. <i>Moth</i> : Oldtidskundskab i G. Historie i R. og M. Historie og Geografi i 4 F. og 3 F.	32 Tm.
Hr. Lærer <i>Thau</i> : Naturhistorie og Geografi i R. Naturhistorie i 4 M. 2, 3 M. 2. Regning i 1 M. 2 og 4 F. Gymnastik med Drengene i 2 M. og 1 M. Sløjd i 4 M., 3 M. Tegning i 4 M., 1 M., 2 F.	33 Tm.
Hr. Cand. mag. <i>Brusendorff</i> : Tysk i G. og 3 M. 2. Fransk i 3 G. og 4 M. Dansk i 3 M. 1. Regning i 3 F. 2 Timer Sangtilsyn	32 $\frac{1}{2}$ Tm.
Frk. <i>Lauridsen</i> : Dansk i 1 F. og enkelte Ti-	

- mer i 4 F. og 2 F. Geografi i 4 M., 3 M.,
2 M. 1. Skrivning i 4 M., 3 M. 1, 2 M.,
1 M. 2, 4 F., 3 F. 1 Time til Karakter-
indskrivning . . . . . 33 Tm.
- Frk. *Lund Jakobsen*: Fransk i 2 G., 1 G., R.
Dansk i 2 M. 2 og 1 M. Haandgerning i
1 M. Religion i 1 M. 1 og 3 F. Tegning
i 2 M. 1. Anskuelsesundervisning i 2 F.
og 1 F. . . . . 33 Tm.
- Frk. *Thora Jacobsen*: Gymnastik med 3 F.,
1 F. og Pigerne i 3 G., 2 G., 4 M., 3 M.,
1 M. Geografi i 1 M. 1. Haandgerning
i 4 F. og 3 F. Regning i 1 F. Ansku-
elsesundervisning i 3 F. 1 Time Sang-
tilsyn og 1 Time til Karakterindskrivning . . . . . 33 Tm.
- Hr. Cand. mag. *Tang Petersen*: Historie i G.
Latin i 2 G. og 1 G. Dansk i 2 M. 1 og
4 F. Religion i 2 F. . . . . 33 Tm.
- Hr. Cand. mag. *Vyff*: Engelsk i 3 G., 4 M. 1,
3 M. 1, 2 M. 1. Dansk i 4 M. 2, 3 M. 2,
3 F. . . . . 33½ Tm.
- Fru *Emma Kyster*: Gymnastik i 4 F. og 2
F. og med Pigerne i 1 G., R., 2 M. Haand-
gerning i 4 M., 3 M., 2 M., 2 F., 1 F.
Tegning i 3 M., 3 F., 1 F. Dansk i 2 F.,
Fysik i 2 M. 2. . . . . 33 Tm.
- Hr. Lærer, Forstkandidat *Otterstrøm*: Gym-
nastik med Drengene i G., R., 4 M., 3 M.
Sløjd i 2 M., 1 M., 4 F., 3 F. Naturhi-
storie i 1 M. 1, 4 F., 2 F. Geografi i 1
M. 2. Tegning i 2 M. 2 og 4 F. . . . . 33 Tm.
- Hr. Cand. mag. *Børup*: Naturfag i G. Na-
turhistorie i 4 M. 1, 3 M. 1, 2 M., 1 M.
2, 3 F., 1 F. Regning i 2 M. og 2 F. . . . . 33 Tm.

Undervisningstimernes Fordeling paa de enkelte Fag.

Fagene	1 F.	2 F.	3 F.	4 F.	1 M. 1	1 M. 2	2 M. 1	2 M. 2	3 M. 1	3 M. 2	4 M. 1	4 M. 2	R.	1 G.	2 G.	3 G.	
Religion	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	...	1	1	1	25
Dansk	7	8	9	8	5	5	4	4	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	4(+1)	4(+1)	4	4	4	4	82
Engelsk	...	...	...	...	...	...	5	5	4	4	4	4	5	5	5	5	46
Tysk	...	...	...	...	6	6	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	46
Fransk	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	(4)	(4)	3	3	3	3	16
Latin	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	5	5	4	14
Oldtidskundskab	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	1	1	1	3
Historie	...	1	3	4	3	3	2	2	3	3	2	2	2	3	3	4	39
Geografi	...	1	...	...	2	2	2	2	2	2	2	2	...	...	...	...	23
Naturhistorie (Ansku- elsesundervisning)	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	4	1	1	1	27
Regning (Matematik)	5	5	5	6	4	4	5	5	5 $\frac{1}{2}$	5	6(+1)	6(+1)	6	2	2	2	74 $\frac{1}{2}$
Naturlære	...	...	...	...	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	21 $\frac{1}{2}$
Skrivning	...	2	3	3	2	2	1	1	1	1	(1)	(1)	...	...	...	...	17
Tegning	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	(1)	(1)	...	...	...	...	16
Sang	(1)	(1)	1	1	(2)	(2)	[1]+(1)	[1]+(1)	(1)	(1)	...	...	...	(1)	(1)	(1)	7+5
Gymnastik	2	2	2	2	[3]	[3]	(3)	(3)	[3]	[3]	(3)	(3)	[4]	[4]	(4)	(4)	28+20
Haandarbejde (Sløjd)	(2)	(2)	2	2	(2)	(2)	[2]	[2]	(2)	(2)	[2]	[2]	...	...	...	...	14+12
	25	27	32	32	36	36	36	36	35	34 $\frac{1}{2}$	35	35	34	35	35	35	538 (535) $\frac{1}{2}$ T.

Timelærere.

Hr. Kordegn <i>Schmidt</i> : Sang i hele Skolen .	7 Tm.
Hr. Pastor <i>Kjørboe</i> : Religion i G.	3 Tm.
Fru <i>Hagerup</i> : 2 Timer Dansk i 3 F. 1 Time Dansk i 1 F. 2 Timer Skrivning i 2 F.	5 Tm.
Hr. Pastor <i>Larsen</i> : Religion i 4 M.	2 Tm.

Anm. Paa Grund af Frk. *Lund Jakobsens* Rekrea-
tionsophold paa Korsika er hendes Timer i hele
Skoleaaret læst af Frk. *Hahn Jensen*. Efter Juleferien
overtog Fru *Hagerup* Hr. *Holsts* Timer og Frk. *Got-
fredsen* Fru *Hagerups* Timer. Mr. *Thornton* har haft
18 og Fru *Vyff* 176 Timer i Engelsk, særligt Konver-
sation, i 3 G.—1 G., R., 4 M. 1 og 4 M. 2. Vikartimer
er læst af Frk. *Else Bruun* og Frk. *Gotfredsen*.

Oversigt over Aarets Arbejde.

RELIGION.

- 1 F. Fortalt passende Afsnit af det gl. Testamente.
- 2 F. Fortalt og genfortalt det nye Testamente. Nogle Salmer.
- 3 F. Fortalt og genfortalt en Del af det gamle Testamente.
Nogle Salmer.
- 4 F. Nic. Nielsens Bibelhistorie: En Del af det nye
Testamente. 12 Salmer.
- 1 M. Nic. Nielsens Bibelhistorie: En Del af det nye
Testamente. Nogle Salmer.
- 2 M. Nic. Nielsens Bibelhistorie: Det nye Testamente.
Christiane Lunds Lærebog: I Hovedstykke. 10 Sal-
mer.
- 3 M. Nic. Nielsens Bibelhistorie: Det nye Testamente.
Christiane Lunds Lærebog: II Hovedstykke. 10 Sal-
mer.
- 4 M. Marcus Evangeliet gennemgaaet og Sakramenterne
særskill.

- 1 G. Paulus' Historie efter Ap. Gj. Et af Paulus' mindre Breve.
- 2 G. Profeten Elias efter 1 og 2 Kong. B. Galatevbrevet.
- 3 G. En Oversigt over Gangen i den kristne Kirkes historiske Udvikling, meddelt i Foredrag og Examinatorier.

DANSK.

- 1 F. Læsning og Skrivning efter Lydmeloden. Senere Stavning og Læsning efter Damms A. B. C. Genfortælling, Afskrivning efter den store Tavle og efter Bog.
- 2 F. Oplæsning og Skrivning efter Danskbogen I. Genfortælling. Afskrivning og Diktat.
- 3 F. Læsning, Stavning og Genfortælling efter Danskbogen II S. 1—131. 1 Time om Ugen Diktat og 1 Time om Ugen Afskrivning.
- 4 F. Læsning, Stavning, Genfortælling efter Danskbogen II og III. Nogle Digte lærte udenad. 1 Time om Ugen Diktat og 1 Time om Ugen Afskrivning (fra Iste Marts Genfortælling).
- 1 M. Læsning, Stavning, Genfortælling og Sproglære efter Danskbogen III og Nissens Skema. Oplæsning for Klassen af forskellige Digterværker. To Timer om Ugen er brugt til Stile paa Skolen, vekslende Diktat og Genfortælling.
- 2 M. Læsning efter Agerskov og Rørdams danske Læsebog. Sproglære efter Nissens Skema. Analyse. Nogle Digte efter Ida Falbe-Hansen: Digte for danske Skolebørn. En Hjemmestil hver fjortende Dag, en Diktat om Ugen paa Skolen. Oplæsning for Klassen af forskellige danske Digterværker.
- 3 M. Læsning efter Agerskov og Rørdams danske Læsebog. Sproglære efter Nissens Skema. Analyse. Ca. 25 Sider Svensk efter Christensens svenske Læsebog. Nogle Digte efter Ida Falbe-Hansen: Digte for danske Skolebørn. Oplæsning for Klassen af enkelte Digterværker (Genboerne, Aprilsnarrene o. a.). Ca. 25 Hjemmestile. Diktatøvelser paa Skolen.
- 4 M. Agerskov og Rørdam (1909): S. 64—70, 74—85, 247—253, 331—347, 349—356, 70—73, 124—128, 228—236, 280—281. Ida Falbe-Hansen: Digte for danske Skolebørn S. 4—12, 99—104, 147—149. Goldschmidt: Udvalgte Fortællinger.

Hertz: Kong Renés Datter. Paludan-Müller: Abels Død. Christensens svenske Læsebog (5. Udg.): S. 14—18, 41—47, 67—71, 91—97, 109—113. Diktatøvelser paa Skolen. Ca. 25 Hjemmestile.

R. Den ny Læsebog I og II. Danske Folkeviser. Hostrup: Genboerne. Bj. Bjørnson: Synnøve Solbakken. Hertz: Svend Dyrings Hus. Henrik Ibsen: Kongsemnerne. Enkelte andre Ting, som ikke opgives til Eksamen. 20 Stile.

1 G. Statarisk: Holbergs Jacob von Thyboe, Hostrups Genboerne samt 120 Sider af Agerskov og Rørdams Bøger. Cursorisk: Litteraturprøver af oldnordisk Litteratur, Holberg, Øhlenschläger, Paludan-Müller, Ploug, Hostrup, Chr. Richardt, Kaalund, Draehmann. Svensk: Bruun og Ottosens Læsebog, 64 Sider. Oplæsning. Mundtlig Fremstilling. Hjælp til Hjemmelæsning. 15 Stile.

2 G. Statarisk: Holbergs Erasmus Montanus, Blichers Fjorten Dage i Jylland, Chr. Winthers Hjortens Flugt, J. P. Jacobsens Mogens samt 117 Sider af Agerskov og Rørdams Bøger. Cursorisk: Folkeviser, Stykker af Blicher, Chr. Winther, Bjørnson, Georg Brandes, J. P. Jacobsen, Herman Bang, Henr. Pontoppidan, Johs. Jørgensen, Johs. V. Jensen, Aakjær, Skjoldborg. Oldnordisk: 25 Sider af Bertelsens Læsebog. Gammeldansk: 40 Sider af Agerskov og Rørdams Litteratur før 1800. Svensk: 36 Sider af Bruun og Ottosens Læsebog. Oplæsning. Mundtlige Øvelser. Hjælp til Hjemmelæsning. 10 Stile.

3 G. Statarisk: Henrik Ibsens En Folkefjende, Øhlenschlägers St. Hans Aften Spil samt 70 Sider af Agerskov og Rørdams Bøger. Cursorisk: Litteraturprøver af Kingo, Brorson, Wessel, Baggesen, Øhlenschläger, Grundtvig, Hauch, Heiberg. Rønnings Litteraturhistorie. Oplæsning. Hjælp til Hjemmelæsning. 8 Stile. Repetition.

Eksamensopgivelser: Jacob von Thyboe, St. Hans Aften Spil, Fjorten Dage i Jylland, Hjortens Flugt samt 150 Sider af Agerskov og Rørdams Bøger. Bertelsens oldnordiske Læsebog 14 Sider. Agerskov og Rørdams

Litteratur før 1800, 20 Sider. Bruun og Ottosens svenske Læsebog, 50 Sider.

ENGELSK.

- 2 M. Jespersen og Sarauw: Begynderbog i Engelsk. Werner og Brahde: Eng. Læsebog, ca. 40 Sider. Nogle Sange. Afskrift og Diktat.
- 3 M. Ca. 65 Sider af Jespersens Læsest. med Øvelser samt Werner og Brahdes eng. Læsebog. Nogle Sange. Diktat og Afskrivning.
- M. 80 Sider af Jespersens Læsest. med Øvelser. Jespersens lille Grammatik. Afskrift. Nogle Fonograftekster. Til Eksamen opgiver 4 M. 1: Jespersens Bog, S. 61—96, 125—139, 4 M. 2: samme Bog, S. 61—82, 99—113, 125—139.
- R. Statarisk: Dickens: David Copperfield's Early Boyhood (Rosberg, Reformausgave), S. 1—94; 8 Sider af Skolens Fonograftekster samt 21 Sider af Jespersens „Engelske Læsestykker med Øvelser“. Jespersens lille Grammatik. Kursorisk: Brekke og Western: Udvalg af engelske Forfattere I, Nr. 4, 6, 7; 18 Sider af Jespersens Læsestykker og nogle af Skolens Fonograftekster. Stil hver Uge paa Skolen og 16 Hjemmestile. Til Eksamen opgives: David Copperfield's Early Boyhood, S. 31—77, Jespersens Læsestykker, S. 151—169, Fonografteksterne S. 17—18, 19, 47—48, 75—80.
- 1 G. Sweet: A Primer of Spoken English S. 44—97. Thorley: A Primer of English for Foreigners, S. 153—161, 175—230. Rudyard Kiplings „Just so Stories“, S. 71—91, 93—105, 129—149, 205—255. Dickens: David Copperfield's Early Boyhood (Rosberg, Reformausgave), S. 1—94. Dickens: David Copperfield (Tauchnitz Edition) S. 180—300. Fonograftekster, c. 52 Sider.
- 2 G. Chambers' English History, S. 36—124. Thackeray: Becky Sharp (Rengers Udgave). Brekke og Western: Udvalg af engelske Forfattere for Gymnasiet I, S. 1—28, 62—76. Jespersen: England and America Reader 3. Udg., S. 26—30, 45—67. Macaulay: The Armada, the Battle of Naseby. Ca. 60 Sider of Aronsteins Selections from English Poetry. Dickens' David Copperfield I, S. 100—300. Ekstemporal Læsning: Brekke & Western I, S.

- 50—62, 76—111, 128—138; Jespersen: England and America Reader 3. Udg., S. 98—110, 155—175.
- 3 G. Wershoven: English School Life, S. 1—47. Jespersen: England & America Reader (2. Udg.): alle Digtene og S. 3—30, 40—43, 111—123, 134—154, 179—189. Hage-lin: British Institutions, S. 1—49, 59—71. Ackermann: Great English Poets, S. 1—8, 35—40, 43—47, 94—110, 114—116. Skolens Fonograftekster (1. Udg.): S. 20—22, 32—38, 44—47, 50—52, 73—74. Feuerabend: A History of English Literature S. 52—63, Resten af Bogen i Udtog. 35 Stile. Til Eksamen opgives: Dickens: A Christmas Carol, S. 15—65. Jespersen: England & America Reader (2. Udg.), S. 3—30, 98—123. Shakespeare: Julius Caesar II—III Act. Ackermann: Great English Poets S. 50—61.

TYSK.

- 1 M. Kaper og Simonsens tyske Læsebog for Begyndere forfra til Digtene.
- 2 M. Bierring og Meyers tyske Læsebog for Mellemlas-serne forfra til Side 75.
- 3 M. Bierring og Meyer: Tysk Læsebog for Mellemlas-serne, S. 75—149. Kapers Skema: Adjektiver og Verber.
- 4 M. Samme Bog fra S. 150 til 180, repeteret Side 114—180. Et Udvalg af Hauffs Märchen.
- R. Kapers tyske Læsebog, Stykkerne: 1, 3, 4, 7, 8, 9, 14, 17, 27, 32, 34, 37, 38, 45, 47, 48, 49 og et Udvalg af Hauffs Märchen. Det fornødne af Grammatikken.
- 1 G. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 1—14, 51—66, 160—175. Hauffs Märchen, S. 190—195, 215—237 (ekstemporalt 195—215, 291—330). Østergaard: Tyske Digte, 25 Sider. Efter Jul 1 Hjemmestil ugentlig.
- 2 G. Schiller: Wilhelm Tell. Lyon: Deutsche Gedichte, 25 Sider. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 192—209. Ekstemporalt; Wolff-Meder: In den Sielen, 150 Sider. 1 Stil ugentlig hjemme og paa Skolen.
- 3 G. Goethe: Faust I. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 95—104. (Ekstemporalt: 113—119, 184—192); Wolff-Meder: In den Sielen, ca. 100 Sider. Lyon: Deutsche Gedichte, ca. 20 Sider. Litteraturhistorie: Hen-tschel und Linke: Kleine Litteraturkunde. 1 Stil ugentlig hjemme og paa Skolen. Til Eksamen opgives: Goethe:

Faust, Sc. 6 ud. Schiller: Wilhelm Tell, Akt IV og V. Ingerslev og Vibæk: Deutschland II, S. 88—104. Litteraturhistorie. Til Prøve i Talefærdighed opgives Hauffs Märchen, S. 215—239, 305—310 (das kalte Herz).

FRANSK.

- 4 M. Henrik Madsen: Fransk Læsebog, III Udgave (1911), S. 1—60; til Eksamen opgives S. 18—60. Henrik Madsen: Fransk Grammatik (2det Opl. 1910), Hovedpunkter; ca. 10 uregelmæssige Verber.
- R. Henrik Madsen: Fransk Læsebog for ældre Begyndere (3die Udg.) S. 69—79, 81—84, 91—99, 105—113, 122—131, ialt ca. 46 Sider, som opgives til Eksamen. Henrik Madsen: Fransk Grammatik: Hovedpunkterne.
- 1 G. Henrik Madsen: Fransk Læsebog for ældre Begyndere (3die Udg.) S. 60—84, 91—99, 105—113, 114—120, 122—153. 6 Fabler af La Fontaine. Grammatik efter Henrik Madsens franske Grammatik.
- 2 G. Cohen og Kaper: Franske Læsestykker for Mellemklasserne S. 142—163, 172—212. Carl Michelsen: Franske Læsestykker (2. Udg.) S. 1—79. 4 Fabler af La Fontaine. Grammatik efter Henrik Madsens franske Grammatik.
- 3 G. Cohn og Kaper: Franske Læsestykker S. 172—212. Mérimée: Colomba S. 83—165. Michelsen: Franske Læsestykker (2den Udg.) ca. 40 Sider. Henrik Madsen: Fransk Grammatik: Hovedpunkterne.

LATIN.

- 1 G. Mikkelsens Forskole. Cortsens Læsebog I, S. 9—26.
- 2 G. Cortsens Læsebog I, S. 26—64, 66—75; II, S. 1—40.
- 3 G. Cortsens latinske Læsebog I, S. 1—15, 34—42. Gertz: Udvalgte Stykker af middelalderlige latinske Forfattere S. 1—5, 18—25, 26—28, 44—60, 103—104, 111—112. Til Eksamen opgives: Cortsens latinske Læsebog I, S. 16—26, 59—62, 69—75; II, S. 1—17. Gertz: S. 1—5, 18—25, 26—28, 44—56.

OLDTIDSKUNDSKAB.

- 1 G. Iliaden I, V, VI. Odysseen I, IV, VI. Herodot ved Hude, 3. II. Mythologi.

- 2 G. Sophokles' Antigone ved Thor Lange. Aischylos' Agamemnon ved N. Møller. Sokrates' Forsvarstale ved Gertz. Kunsthistorie.
- 3 G. Tacitus i Udvalg ved Cortsen. Til Eksamen opgives: Iliaden I, V, VI til Vers 285. Aischylos' Agamemnon. Sokrates' Forsvarstale. Herodot 3. H. til S. 47 f. n. Tacitus ved Cortsen.

HISTORIE.

- 3 F. (Historie og Geografi). Johan Ottosen: Børnenes Fædrelandshistorie til Christian I. Danmark og det almindelige om Europa er gennemgaaet paa Kortet.
- 4 F. (Historie og Geografi). Samme Bog fra Christian I. ud. Paa Kortet er gennemgaaet den skandinaviske Halvø, Danmark og det almindelige om Europa.
- 1 M. Ejler Møller: Verdenshistorie for Mellemskolen forfra til Korstogstiden S. 70.
- 2 M. Samme Bog fra Korstogstiden til Habsburgerne i Spanien.
- 3 M. Samme Bog fra Habsburgerne i Spanien til Februarrevolutionen, derefter repeteret til 1789.
- 4 M. Samme Bog fra Februarrevolutionen og Bogen ud, repeteret fra 1789 og Bogen ud. Hovedpunkter af Samfundskæren.
- R. P. Munch: Revolutionen og Napoleon. P. Munch: Mindre Lærebog i Samfundskundskab.
- 1 G. A. Ræder: Oldtidens Historie. Ottosen og Schmidt: Lærebog i Historie I: Middelalderens Verdenshistorie og Nordens Historie til 1523.
- 2 G. Ottosen og Schmidt: Lærebog i Historie II, S. 1—146, den nyere Tids Verdenshistorie og Nordens Historie 1523—1766. Ottosen: Lærebog i Nordens Historie 1766—1848. Af P. Munch: Større Lærebog i Samfundskundskab er læst Afsnittene Stats- og Kommunestyre og Samfundets økonomiske Liv.
- 3 G. Fr. Nielsen: Den nyeste Tids Historie. Som Speciale er læst Danmark 1830—48 med P. Munch: Det danske Folks politiske og nationale Gennembrud 1830—48 som Grundrids. Hele Eksamenspensumet repeteret. Til Eksamen opgives foruden det i denne Klasse læste: Norden fra 1766 (Sverrig 1772) efter Ottosens Lærebog

og af P. Munch: Større Lærebog i Samfundslære, Afsnittene Stats- og Kommunestyre og Samfundets økonomiske Liv.

GEOGRAFI.

- 1 M. C. C. Christensen: Geografi for Mellem-skolen I: Øst-, Vest- og Mellemeuropa. Korttegning. Lysbilleder.
- 2 M. Samme Bog I og II: Sydeuropa, Asien, Danmark med Kortlæsning. Korttegning. Lysbilleder.
- 3 M. Samme Bog II: Amerika, Afrika, Australien. En Del alm. Geografi om Havet, Vindene, Jordan og Solen. Korttegning. Lysbilleder.
- 4 M. Samme Bog: Danmark, Norge, Sverige, Nord-Amerika.
- R. P. Andersen og Vahl: Geografiske Hæfter for Realklassen: I Almindelig Geografi og II „De forenede Stater i Nordamerika“.

NATURHISTORIE.

- 1 F. Samtale om vore almindeligste Dyr og nogle Planter.
- 2 F. Samtale om de almindeligste Dyr og Planter efter Naturen.
- 3 F. Typiske og almindelige Dyr og Fugle. Planternes Liv og de almindeligste Plantearter.
- 4 F. Typiske og almindelige Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Fisk. Gennemgang af almindeligere Plantearter.
- 1 M. Zoologi: V. Balslev og P. Andersens Zoologi for Mellem-skolen, Pattedyr og Fugle til Fuglenes Anatomi (S. 76). Botanik: Balslevs Botanik, Hefte I. Begyndende Plantebestemmelse efter Rasmussen og Simonsen: Lille Flora.
- 2 M. Zoologi: Vilh. Rasmussens Zoologi for Mellem-skolen II (S. 1—62, ny Udgave). Botanik: Balslevs Botanik Hefte II. Plantebestemmelse efter Rasmussen og Simonsen: Lille Flora.
- 3 M. Zoologi: Vilh. Rasmussens Zoologi for Mellem-skolen II (S. 62—Bogen ud). Botanik: Balslevs Hefte III. Plantebestemmelse efter E. Trydes Skoleflora. Organisk Kemi efter Simonsens organiske Kemi. Forsøg gennem Januar, Februar og Marts Maaneder.
- 4 M. Gennemgang af Menneskelegemets Bygning og Sundhedslære efter Arnold Møller: Sundhedslære til Sko-

- lebrug. Balslev og Simonsen: Botanik Hefte IV. Plantebestemmelse efter E. Trydes: Skoleflora.
- R. Zoologi: V. Balslev og P. Andersens Zoologi for Realklassen. Botanik: Carl Christensen: Botanik for Realklassen, 1ste Afsnit.

NATURLERE.

- 1 M. Rasmussen og Simonsen: Fysik I til Pag. 57. Opgaver Pag. 1—16.
  - 2 M. Fysik I, Pag 56—78. Kemi I. Opgaver Pag. 16—30.
  - 3 M. Fysik II, Pag. 1—66. Opgaver II.
  - 4 M. Rasmussen og Simonsen: Fysik II, Elektricitet og Energi. Sammes Kemi: Afsnit II (nogle Forbigaaelser).
- R. Sundorfh: Fysik for Realklassen Hefte: I og IV.

NATURFAG I GYMNASIET.

- „Naturkundskab for Gymnasiets sproglige Linier I—II“.
- I G. Astronomi, Mineralogi, alm. Geologi.
- II G. Historisk Geologi, Fysiologi.
- III G. Repetition. Til Eksamen opgives: I 169—ud og II.

REGNING OG MATEMATIK.

- 1 F. De fire Regningsarter med Tal indtil 25. Hovedregning. Regning paa Tavle og i Hefte.
  - 2 F. Joakim Larsens Regnebog I: De fire Regningsarter med Tal indtil 100. Skriftlig og mundtlig Regning.
  - 3 F. De fire Regningsarter. Hovedregning. Regning paa Tavle og i Hefte. Joakim Larsen I og II.
  - 4 F. Joakim Larsen: Regnebog I og II. De fire Regningsarter med ubenævnte og benævnte Tal samt simple Opgaver i Reguladetri. Det befaledede Pensum i Brøk og Decimalbrøk. Hovedregning hver Dag.
- 1 M. Pedersen og Røtting: Regnebog I til § 10.
  - 2 M. Pedersen og Røtting: Regnebog I (§ 10—Bogen ud). Julius Petersen: Plangeometri for Mellemskolen (3die omarb. Udgave ved Dr. phil. C. Hansen), § 1—§ 72. Ca. 40 Hjemmeopgaver.
  - 3 M. Pedersen og Røtting: Regnebog I og II. Pios Aritmetik: Ligninger med flere ubekendte, Proportioner, Decimalbrøk. Jul. Petersens Geometri, 3die omarbejdede Udgave, til ellefte Kapitel. Ca. 60 Hjemmeopgaver.

- 4 M. Pedersen og Røtting: Regnebog II. Pios Aritmetik Side 44 til 89 med enkelte Forbigaaelser. Julius Petersens Geometri, 3die og 4de Kapitel. Ca. 70 Hjemmeopgaver.
- R. Pio: Aritmetik for Realklassen. Cronfelt: Opgaver i Aritmetik. Cronfelt og Nielsen: Regnebog for Realklassen. Ca. 70 Hjemmeopgaver. Geometri og Trigonometri efter Julius Petersens Lærebog, omarbejdet af Dr. phil. C. Hansen.
- 1 G. Bonnesen: Matematik for det sproglige Gymnasium. Kap. 3—6, 9. Grafisk Fremstilling.
- 2 G. Kap. 2, 3, 8 og 12. Grafisk Fremstilling.
- 3 G. Kap. 7, 8 og 13. Til Eksamen opgives (se Anordning $\frac{1}{12}$ 1906): a. Aritmetik og Algebra: Stykke 1—2—6—8. b. Geometri: Stykke 2—3—4.

SKRIVNING.

Louise Stremmes Skriveøvelser og Skrivebøger er benyttet.

TEGNING.

Fremadskridende Øvelser efter Fortegninger paa den store Tavle og Modeller (pressede Blade, Blomster, Fugle o. l.

SANG.

Undervisningen er fremmet efter Reglementet.

GYMNASTIK.

Undervisningen er fremmet efter Reglementet. Der er lagt Vægt paa Boldspil og Friluftsovelser.

KVINDELIGT HAANDARBEJDE.

Undervisningen er fremmet efter Reglementet.

SLØJD.

Aksel Mikkelsens System med stærkt Hensyn til det praktiske Livs Krav. Mindre Reparationer og Smaagenstande til Skolens Brug og til Fysikundervisningen er udført af Eleverne. Bejtsning og Maling.

Disciplene.

Discipeltallet, som umiddelbart efter Sommerferien var 337, er nu (20. Marts) 341, idet der i den mellemliggende Tid er optaget 8 og udgaaet 4.

Hvorledes Discipeltallet har vekslet i Aarets Løb, ses af følgende:

OVERSIGT

	Afgang	Tilgang	Discipeltal
Tallet af Disciple ved Programmets Udstedelse 1912			338
Indmeldt efter Programmets Udstedelse 1912		5	
Udgaaet efter Programmet 1912 og for Aarsprøven	10		
Udgaaet efter Afgang- og Aarsprøven 1912	46		
Tilgang ved Optagelsesprøverne		50	
Senere optaget		8	
Afgang i Skoleaaret	4		
Nuværende Discipeltal			341

Efter Forældrenes Livsstillinger fordeler Disciplene sig paa følgende Maade: 51 er Børn af Landbrugere, 97 af Handlende, 121 af Embeds- og Bestillingsmænd, 53 af Haandværkere, 19 af Forældre i forskellige Livsstillinger. Af de 341 Disciple er 221 Dreng, 120 Piger.

I nedenstaaende Fortegnelse er Disciplene anførte slassevis i Bogstavorden. Hjemstedet nævnes kun, naar Forældrene (Værgerne) er bosatte udenfor Kolding.

3. Gymnasieklasse (14 Disciple).

1. Frederik Beck. Fhv. Proprietær B., Seest.
2. Sigurd Bro. Overlærer B.
3. Charlotte Christensen. Smørhandler C., Flensborg.
4. Johanne Christiansen. Partikulier C.
5. Ellen Cruusberg. Apoteker C., Vamdrup.

6. Karen Jagd. Møllebygger J.
7. Alfred Jensen. Snedkermester J.
8. Lauritz Jensen. Paraplyfabrikant J.
9. Magnus Jensen. Proprietær J., Vrannerup.
10. Jep Lauesen. Proprietær L., S. Stenderup.
11. Gunhard Nielsen. Apoteker N.
12. Thorvald Olsen. Gartner O.
13. Aage Pedersen. Lærer P., Vonsild.
14. Egede Schack. Pastor S., Vonsild.

2. Gymnasieklasse (15 Disciple).

15. Svend Amdisen. Trafikassistent A.
16. Holger Bech. Bankdirektør B.
17. Ingrid Boss. Herredsfoged B.
18. Anders Gammelgaard. Lærer G.
19. Harald Jordahn Jensen. Købmand J. P. J.
20. Axel Juhl. Proprietær J., Skartved.
21. Sigrid Kjeldsen. Opsynsmand K.
22. Sven Kraunsøe. Stationsforstander K., Holstebro.
23. Sofie Lind. Træskomager L., Hejls.
24. Markus Markussen. Proprietær M., Jellinge.
25. Astrid Mikkelsen. Restauratør M.
26. Valdemar Petersen. Proprietær P., Aagaard.
27. Harry Povlsen. Afd. Telefonbestyrer P., Vamdrup.
28. Katha Skov. Bagermester S., Als.
29. Aage Sterndorff. Fabrikant S., Vejen.

1. Gymnasieklasse (18 Disciple).

30. Henrik Baller. Borgmester B.
31. Georg Bartholdy. Pastor B., Seest.
32. Harald Bennike. Værkstedinspektør B.
33. Peter Bertelsen. Bogholder B.
34. Frede Buhl. Klaverstemmer B.
35. Sigrid Einfeldt. Proprietær E.

36. Ellen Heeno. Lærer, Translatør H.
37. Erik Henrichsen. Grosserer H.
38. Anna Marie Nissen Jøker. Gaardejer N., Brande.
39. Aksel Jørgensen. Afd. Redaktør J.
40. Bodil Jørgensen. Købmand J.
41. Ejvind Nielsen. Læge N.
42. Jørgen Oldenburg. Overlæge O., Louisehøj.
43. Ernst W. Petersen. Købmand E. P.
44. Ingeborg Skjøde. Bankdirektør S.
45. Jens Thomsen. Agent T.
46. Juliane Thygesen. Proprietær T., Dalby.
47. Hans Viuff. Sagfører V.

Realklassen (17 Disciple).

48. Lucie Brodersen. Proprietær B., Egtved.
49. Andreas Bruhn. Proprietær B., Østerkær, S. Stenderup.
50. Anker Christiansen. Guldsmed C.
51. Edith Einfeldt. Søster til Nr. 35.
52. Jakob Garde. Lærer G., Vonsild.
53. Hans Hansen. Redaktør H.
54. Kirstine Hommelgaard. Afd. Skræddermester H.
55. Aage Høyer. Bogholder H.
56. Alma Jensen. Gasværksbestyrer J.
57. Carl Kinch. Cand. pharm. K.
58. Svend Kinch. Broder til Nr. 57.
59. Katrine Bjerre-Madsen. Murermester B.-M.
60. Ellen Moth. Lærer, Dr. phil. Moth.
61. Anna Nyegaard. Proprietær N., S. Bjert.
62. Jørgen Petersen. Skolebetjent P.
63. Karl Pors. Direktør P.
64. Christian Thygesen. Broder til Nr. 46.

4 M. 1 (20 Disciple).

65. Knud Amdisen. Broder til Nr. 15.
66. Niels de Fine Bunkesflod. Toldforvalter B.
67. Svend Cruusberg. Broder til Nr. 5.
68. Marie Dinesen. Skomager D.
69. Hertha Frederiksen. Urmager F.
70. Alvilda Hansen. Maskinarbejder H.
71. Carla Ingversen. Afd. Proprietær I., Viuf.
72. Laurits Juhl. Proprietær J., Seest.
73. Carl Klaaborg. Havnefoged K.
74. Otto Lindberg. Oversergent L.
75. Ejnar Lumbye. Bogtrykker L.
76. Felix Marcus. Musikhandler M.
77. Vagn Møller. Lærer M., Vamdrup.
78. Valdemar Nielsen. Støbemester N.
79. Hugo Rasmussen. Kommis R.
80. Niels Jørgen Rasmussen. Pastor R., Vejstrup.
81. Axel Schmidt. Arbejdsmand S.
82. Hans Schmidt. Købmand S.
83. Hans Carlo Stenderup. Grosserer S.
84. Christian Vriborg. Møller V., Vamdrup.

4 M. 2 (15 Disciple).

85. Ejnar Bjerre. Maskinhandler B., Bramdrup.
86. Karen Brusendorff. Lærer, Cand. mag. B.
87. Peter Hagsted. Proprietær H., Binderup.
88. Else Hansen. Søster til Nr. 53.
89. Holger Hansen. Stationsforstander H.
90. Marie Margrethe Hansen. Drejermester H.
91. Kristian Juhl. Trikotagehandler J.
92. Aage Lind. Afd. Købmand L.
93. Poul Lind. Proprietær L., Dalby.
94. Sara Moe. Sognepræst M., S. Bjert.
95. Jens Chr. Neckelmann. Mægler N.

- 96. Nis Nissen. Købmand O. N.
- 97. Ejnar W. Petersen. Broder til Nr. 43.
- 98. Inger Schmidt. Typograf S.
- 99. Inger Vyff. Proprietær V., Vonsild.

3 M. 1 (25 Disciple).

- 100. Christian Baun. Proprietær B., Frederikshøj.
- 101. Gustav Bech. Broder til Nr. 16.
- 102. Ingrid Bennike. Søster til Nr. 32.
- 103. Ejnar Bonnesen. Købmand B.
- 104. Anker Bruhn. Broder til Nr. 49.
- 105. Ernst Brusendorff. Broder til Nr. 86.
- 106. Peter Christensen. Overinspektør C.
- 107. Jørgen Fisker. Gaardejer F., Bølling.
- 108. Asta Jensen. Damefrisørinde Fru J.
- 109. Ejgil Johansen. Fabrikant J.
- 110. Poul Kampmann. Sognepræst K., Taulov.
- 111. Agnete Knudsen. Gaardejer K., Hylke.
- 112. Jeppe Knudsen. Cyklehandler K.
- 113. Jakob Lauritsen. Lærer L.
- 114. Anna Meeske. Auktionsholder M.
- 115. Astrid Mikkelsen. Fabrikant M.
- 116. Aage Mogensen. Bogholder M.
- 117. Poul Moth. Broder til Nr. 60.
- 118. Anna Nielsen. Murermester N., Dalby.
- 119. Valdemar Schou. Proprietær S., Tved.
- 120. Margrethe Schytt. Proprietær S., Ødis.
- 121. Holger Sparrevohn. Maskinmester S.
- 122. Marie Thomsen. Arbejdsmand T.
- 123. Georg Thomsen. Partikulier T., Seest.
- 124. Kirstine Wissing. Dyrlæge W.

3 M. 2 (21 Disciple).

- 125. Peter Andersen. Proprietær A., Tved.

126. Walter Deleuran. Købmand D.
127. Georg Ehrenskjöld. Fabriksinspektør E.
128. Carlo Fuglsang. Skomager F.
129. Otto Jensen. Broder til Nr. 7.
130. Dagmar Jørgensen. Redaktør K. J.
131. Holger Kjær. Overlærer K.
132. Alfred Knudsen. Uldhandler K.
133. Wilhelm Laursen. Bankdirektør L.
134. Thora Lindhardtzen. Banearbejder L.
135. Gerda Lund. Lærer L.
136. Edith Mikkelsen. Købmand M.
137. Anna Nielsen. Postbud N.
138. Gerhard Nicolajsen. Skrædder N.
139. Aage Nissen. Dyr læge N.
140. Laurits Nyegaard. Broder til Nr. 61.
141. Ingeborg Thygesen. Proprietær T., S. Stenderup.
142. Orla Thrane. Chokolademester T.
143. Peter Toftgaard. Lærer T., Dalby.
144. Christian Viuff. Broder til Nr. 47.
145. Karl Viuff. Broder til Nr. 47 og 144.

2 M. 1 (25 Disciple).

146. Olga Christensen. Knivsmed C.
147. Henrik la Cour. Proprietær la. C., Vonsild.
148. Orloff Ehrenskjöld. Broder til Nr. 127.
149. Helga Eriksen. Købmand E.
150. Cecilie Hansen. Købmand H., Hejls.
151. Marie Hansen. Slagteriarbejder H.
152. Viggo Hansen. Broder til Nr. 90.
153. Svend Frost Hansen. Boghandler H.
154. Johan Johansen. Broder til Nr. 109.
155. Asta Klausen. Lærer K.
156. Hansine Koch. Gaardejer K., Ejstrup.
157. Emma Lindberg. Søster til Nr. 74.

158. Anna Madsen. Møllebygger M.
159. Georg Madsen. Handelsrejsende M.
160. Marie Mikkelsen. Søster til Nr. 115.
161. Helga Moe. Søster til Nr. 94.
162. Vagn Poulsen. Stationsbud P.
163. Jakob Refslund. Proprietær R., Seest.
164. Ida Sartov. Murer S.
165. Marie Rathmann. Ejendomshandler R.
166. Edith Schmidt. Slagtermester S.
167. Bertha Svarre. Hotelejer S.
168. Helmer Vengberg. Bogholder V.
169. Niels Wanting. Trafikassistent W.
170. Halfdan Wellendorf. Skovrider W., Stenderup Strand.

2 M. 2 (22 Disciple).

171. Astrid Bertelsen. Søster til Nr. 33.
172. Katrine Bertelsen. Portør B.
173. Ludvig Bramsen. Tømrer B.
174. Esther Branth. Pastor D. B.
175. Erna Einfeldt. Søster til Nr. 35 og 51.
176. Carl Frederiksen. Broder til Nr. 69.
177. Jørgen H. Hansen. Købmand H. N. H.
178. Kaj Vinkel Hansen. Broder til Nr. 89.
179. Johannes Ingversen. Broder til Nr. 71.
180. Edith Jensen. Smedemester J.
181. Else Jørgensen. Søster til Nr. 40.
182. Hans Peter Lauritsen. Tandlæge L.
183. Karen Lauritsen. Søster til Nr. 113.
184. Laurine Lind. Proprietær L., Skartvedgaard.
185. Otto Mygind. Lærer M., Taps.
186. Arne Nielsen. Stukkator N.
187. Leo Schmidt. Broder til Nr. 82.
188. Gudrun Sparrevohn. Søster til Nr. 121.

- 189. Esther Thomsen. Redaktionssekretær T.
- 190. Marius Thuesen. Snedker T.
- 191. Karen Thygesen. Søster til Nr. 141.
- 192. Johanne Vylf. Søster til Nr. 99.

1 M. 1 (25 Disciple).

- 193. Karen Amdisen. Søster til Nr. 15 og 65.
- 194. Axel Andersen. Købmand A.
- 195. Aage Bramsen. Portør B., Eltang.
- 196. Peter Christensen. Redaktør C.
- 197. Robert Ehrenskjöld. Broder til Nr. 127 og 148.
- 198. Holger Gjærtsvang. Mejeribestyrer G., Vonsild.
- 199. Vilhelm Høgdal. Godsekspeditor H.
- 200. Hans Derlien. Gaardejer Buhl, N. Bjert.
- 201. Karen Jensen. Søster til Nr. 56.
- 202. Peter Juhl. Agent J., Seest.
- 203. Anker Lau. Sagfører L.
- 204. Ursula Marcus. Søster til Nr. 76.
- 205. Knud Markussen. Hotelbestyrer M.
- 206. Olaf Nielsen. Broder til Nr. 11.
- 207. Peter Nielsen. Restauratør N.
- 208. Tage Nielsen. Broder til Nr. 186.
- 209. Georg Petersen. Hestehandler P.
- 210. Hans Petersson. Kaptajn P.
- 211. Hans Rathmann. Broder til Nr. 165.
- 212. Erik Rasmussen. Broder til Nr. 79.
- 213. Inga Stilling. Kunstmaler S.
- 214. Ella Thrane. Søster til Nr. 142.
- 215. Magdalene Wergeltoft. Købmand W.
- 216. Frida Wolff. Fhv. Proprietær W.
- 217. Ejnar Ørkild. Læge Ø.

1 M. 2 (23 Disciple).

- 218. Gudrun Søgaard Andersen. Afd. Forstander A.,
Landerupgaard.

219. Marius Beck. Proprietær B., N. Bjert.
220. Kaj Brødsgaard. Proprietær B., Jordrup.
221. Aage Christiansen. Hattemager C.
222. Vilhelm Dall. Gaardejer D., Ødis.
223. Else Hornhaver. Maskinmester H.
224. Inger Hornhaver. Søster til Nr. 223.
225. Palle Hviid. Kreatureksportør H.
226. Lauritz Jensen. Broder til Nr. 108.
227. Henning Kyster. Skomagermester K.
228. Ingrid Larsen. Pastor L.
229. Gerhard Lind. Pastor L., Eltang.
230. Karl Johan Madsen. Broder til Nr. 159.
231. Erik Moth. Broder til Nr. 60 og 117.
232. Aage Nielsen. Inspektør N.
233. Poul Nielsen. Herredsfoged N.
234. Marie Petersen. Arbejdsmand P.
235. Vita Ravn. Lokomotivfører R.
236. Anna Sofie Rosenstand. Magister R., København.
237. Sigurd Sonnichsen. Toldassistent S.
238. Georg Simonsen. Vandværksbestyrer S.
239. Alfred Viuff. Broder til Nr. 47, 144 og 145.
240. Anthon Wanting. Broder til Nr. 169.

4 F. (28 Disciple).

241. Hjalmar Aggerbeck. Afd. Købmand A.
242. Anker Søgaard Andersen. Broder til Nr. 218.
243. Ruth Branth. Søster til Nr. 174.
244. Arne Brusendorff. Broder til Nr. 86 og 105.
245. Annelise Daugaard. Avlsbruger D.
246. Niels Chr. Daugaard. Broder til Nr. 245.
247. Mogens Frederiksen. Dyr læge F., Taulov.
248. Poul R. Hansen. Broder til Nr. 177.
249. Hugo Jensen. Broder til Nr. 108 og 226.
250. Elin Larsen. Søster til Nr. 228.

- 251. Malin Marcus. Søster til Nr. 76 og 204.
- 252. Caroline Meier. Handskemager M.
- 253. Robert Mikkelsen. Direktør M.
- 254. Tage Mikkelsen. Broder til Nr. 253.
- 255. Sigurd Moth. Broder til Nr. 60, 117 og 231.
- 256. Svend Arne Neckelmann. Broder til Nr. 95.
- 257. Niels Chr. Nielsen. Broder til Nr. 137.
- 258. Otto Nissen. Broder til Nr. 96.
- 259. Thøger Otterstrøm. Lærer, Forstkandidat O.
- 260. Svend Pallesen. Gartner P.
- 261. Regnar Petersson. Broder til Nr. 210.
- 262. Alfred Rosendahl. Bogholder R.
- 263. Thorkild Schönfeldt. Agent S.
- 264. Ira Sandberg. Proprietær Juhl, Varmarkgaard.
- 265. Carla Stilling. Søster til Nr. 213.
- 266. Knud Thorup. Læge T., Lunderskov.
- 267. Hans Erik Wandahl. Forstander W.
- 268. Thorkild Wellendorf. Broder til Nr. 170.

3 F. (30 Disciple).

- 269. Ebba Andersen. Vaskeriejer A.
- 270. Viggo Baller. Broder til Nr. 30.
- 271. Jørgen Buemann. Bestyrer B.
- 272. Aage Christensen. Købmand A. D. C.
- 273. Tage Christensen. Broder til Nr. 196.
- 274. Karl Eliassen. Inspektør E.
- 275. Frøde Eskildsen. Bogholder E.
- 276. Christian Fensholt. Købmand F.
- 277. Lilli Frederiksen. Søster til Nr. 69 og 176.
- 278. Sølvg Hansen. Postbud H.
- 279. Kay Hermann. Bankbogholder H.
- 280. Hans V. Jacobsen. Grosserer J.
- 281. Knud H. Jensen. Købmand J.
- 282. Gudrun Larsen. Søster til Nr. 228 og 250.

283. Alfred Larsen. Ølbrygger L.
 284. Vanda Madsen. Søster til Nr. 159 og 230.
 285. Else Mikkelsen. Søster til Nr. 253 og 254.
 286. Poul Mogensen. Broder til Nr. 116.
 287. Axel Olsen. Fotograf O.
 288. Knud Otterstrøm. Broder til Nr. 259.
 289. Ib Tang Petersen. Lærer, Cand. mag. T. P.
 290. Svend Rodian. Agent R.
 291. Esther Rosenstand. Søster til Nr. 236.
 292. Adda Sandagger. Trafikassistent S.
 293. Betty Schmidt. Arkitekt S.
 294. Carl G. Schønfeldt. Broder til Nr. 263.
 295. Aage Snoer. Forretningsfører S.
 296. Vibeke Thastum. Redaktør T.
 297. Christian Thygesen. Broder til Nr. 141 og 191.
 298. Ebba Wanting. Søster til Nr. 169 og 240.

2 F. (22 Disciple).

299. Bernhard Andersen. Broder til Nr. 269.
 300. Jens Chr. Andersen. Enkefru A.
 301. Ejnar Christensen. Broder til Nr. 272.
 302. Rudolf Frederiksen. Broder til Nr. 69, 176 og 277.
 303. Aage Hansen. Melhandler H.
 304. Poul Høgdal. Broder til Nr. 199.
 305. Vilhelm Iversen. Bogholder I.
 306. Axel Kolding. Agent K.
 307. Elif Kraul. Afd. Slagter K.
 308. Elise Lind. Søster til Nr. 229.
 309. Erik Lundgren. Hotelejer L.
 310. Skjold Neckelmann. Broder til Nr. 95 og 256.
 311. Kay Nissen. Broder til Nr. 139.
 312. Edith Olsen. Søster til Nr. 287.
 313. Eli Otterstrøm. Søster til Nr. 259 og 288.
 314. Noe Tang Petersen. Broder til Nr. 289.

- 315. Vibeke Petersen. Handelsrejsende P.
- 316. Charite Rosenstand. Søster til Nr. 236 og 291.
- 317. Kamma Schmidt. Søster til Nr. 293.
- 318. Karl Joh. Schmidt. Bankkasserer S.
- 319. Svend Stilling. Broder til Nr. 213 og 265.
- 320. Leif Ørkild. Broder til Nr. 217.

1 F. (21 Disciple).

- 321. Kaj Andersen. Broder til Nr. 194.
  - 322. Margrethe Andersen. Søster til Nr. 269 og 299.
  - 323. Erna Bech. Overassistent B.
  - 324. Helge Boesen. Konditor B.
  - 325. Astrid Christensen. Søster til Nr. 272 og 301.
  - 326. Carl Chr. Clausen. Fabrikant C.
  - 327. Olaf Jensen. Isenkræmmer J.
  - 328. Hans Carl Schmidt Juncker. Montør J.
  - 329. Alice Larsen. Søster til Nr. 228, 250 og 282.
  - 330. Dagmar Larsen. Søster til Nr. 228, 250, 282 og 329.
  - 331. Ada Madsen. Søster til Nr. 159, 230 og 284.
  - 332. Edith Nielsen. Købmand N. A. N.
  - 333. Kamma Nissen. Søster til Nr. 139 og 311.
  - 334. Niels Olaf Pedersen. Forretningsfører P.
  - 335. Finn Tang Petersen. Broder til Nr. 289 og 314.
  - 336. Poul Lund Petersen. Direktør L. P.
  - 337. Harald Schultz. Købmand S.
  - 338. Mogens Thau. Lærer T.
  - 339. Agnes Wanting. Søster til Nr. 169, 240 og 298.
  - 340. Oluf Woldsen. Brygmester W.
  - 341. Eva Ørkild. Søster til Nr. 217 og 320.
-

Biblioteket.

har i Løbet af Skoleaaret haft følgende Tilvækst:

I. Tidsskrifter.

Tilskueren til April 1913.

Vor Ungdom til Marts 1913.

Bog og Naal til Marts 1913.

Den danske Realskole til Nr. 5, 1913.

**Dansk Sundhedstidende* til Nr. 6, 1913.

**Fysisk Tidsskrift* til Nr. 6, 1912—13.

Matematisk Tidsskrift A til Nr. 4, 23. Aarg.

Dreyer: Fra Naturens Værksted I, H. 3—12, II, H. 1—3.

II. Subskriptionsværker.

Otlosen: Folkenes Historie til 224. H.

Grimm's: Deutsch. Wörterbuch 4. Bd.s 1. Afdel., 4. Del,
1. Lev.; 14. Bd.s 1. Afdel., 2. Lev.

Gomperz: Griechische Denker til 16. Lev.

Roscher: Mytholog. Lexikon til 65. Lev.

Studier for Sprog og Oldtidsforskning til Nr. 91.

Skrifter, udg. af Selskabet til historiske Kildeskrifters
Oversættelse, til 8 R., 7. H.

Skrifter, udg. af Udvalget for Folkeoplysningens
Fremme, til Nr. 302.

Tolstoy's Romaner.

Smaa Kunstbøger Nr. 6—7.

Religionshistoriske Smaaskrifter, Nr. 9—10.

III. Afsluttede Værker.

†*Asmussen*: Meddelelser om højere Almenskoler, 1910
—1911.

†*Aarbog for Københavns Universitet* 1907—8.

---

† betyder tilsendt fra Ministeriet, * Gaver fra Forfattere, Forlæggere eller andre private.

- †*E. F. S. Lund*: Danske malede Portrætter, IV, 1—2.
Glahn: Anordninger om den højere Almenskole III.
 **N. C. Frederiksen*: Finland, dets private og offentlige
 Økonomi.
 **D. Simonsen*: Skulpturer og Indskrifter fra Palmyra
 1889.
H. Scavenius: Den nyere engelske Arbejderbevægelses
 Historie.
H. Drachmann: Poetiske Skrifter I—X.
Goldschmidt: Poetiske Værker, Folkeudgave.
Hostrup: Komedier 1—3.
Ibsen: Samlede Værker I—V.
Ingemann: Valdemar Sejr.
 — Prins Otto af Danmark.
 — Kong Erik og de Fredløse.
 — Erik Menveds Barndom.
Poul Møller: Udvalgte Stykker ved Vilh. Andersen.
H. Pontoppidan: Fortællinger I—II.
Anatole France: Les dieux ont soif.
Fledelius: Niebelungekvadet. 1912.
Rubin: Tysklands Historie fra 1848 til Nutiden. 1912.
Herbert Eulenberg: Belinde.
Gerhart Hauptmann: Atlantis.
Innes: A History of the British Nation. 1912.
Otto Jespersen: Engelsk Fonetik. 1912.
A. Mackintosh: Joseph Chæmberlain.
Murray: Dictionary A—P.
Rathsach: Engelsk-Dansk Leksikon.
Ida Falbe-Hansen: Svensk-Dansk Ordbog.

Desuden er der til Discipelbibliotekets danske Af-
 deling købt 25 Bøger, til den svenske, tyske, engelske
 og franske Afdeling ialt 29 Bøger. Fra Forlæggere og
 Forfattere er modtaget 47 Skolebøger.

Der er af 187 Disciple laant ialt 3584 Bind.

Hver Discipel har gennemsnitlig laant

i 3 G. og 2 G. 27 Bind.

- 1 G. og R. 25 —

- 4 M. 22 —

- 3 M. 14 —

- 2 M. 16 —

- 1 M. 13 —

Procenttallet af Laanere var

i 3 G.—1 G. 100 %

- R. 69 —

- 4 M. 97 —

- 3 M. 75 —

- 2 M. 61 —

- 1 M. 66 —

Der er i 1912—13 af hele Biblioteket (9000 Bind) udlaant ialt 4500 Bind.

Forskellige Meddelelser.

Efter flere Maaneders tiltagende Svagelighed blev Hr. Lærer og Pladsinspektør *H. P. Holst* nødt til at ophøre med Skolearbejde efter Juleferien. Han døde den 4de Februar og blev begravet den 10ende under stor Deltagelse af Skolens Lærere og Elever. Den afdøde var født i Halk, Medelby Sogn, i Sønderjylland og var Elev paa Tønder Seminarium, da Krigen udbrød. I 1865 kom han til Ranum, hvorfra han dimitteredes 1868. Samme Aar fik han Ansættelse ved Vejle Amts Realskole i Kolding og blev ved Skolen, da denne i 1880 blev ændret til en kommunal Latin- og Real-

skole. Hr. Holst var i 45 Aar knyttet til Skolen som Lærer og i 33 Aar som Pladsinspektør. Hans Hovedfag var Tysk, som han før 1907 læste i hele Skolen, efter den ny Skoleordning kun i Mellemskolen og Realklassen. Hr. Holst beherskede Sproget som sit Modersmaal, og medens han under den gamle Skoleordning var bundet af grammatiske Hensyn, stilledes han under den nye Skoleordning frit i hele sin Metode og gennemførte med Interesse og Dygtighed Talemeteren i alle sine Klasser. Hans Elever lærte at læse smukt op paa det fremmede Sprog, at forstaa talt Tysk og at udtrykke sig med stor Lethed paa Tysk om daglige og jævne Emner. Hr. Holst var særlig afholdt af de yngste Elever, og han gik altid til sine Klasser med Lyst og Kærlighed til sit Arbejde. Som Pladsinspektør forstod han at opretholde Orden paa Legepladsen med de mildeste Midler. Hr. Holst efterlader blandt Lærere og Elever Mindet om en elskværdig Kollega og om en interesseret og samvittighedsfuld Lærer, der gjorde sin Pligt til det sidste. Et Billede af ham, givet af Skolens Elever, er ophængt i Lærerværelset.

Skolens Undervisning er i Løbet af Skoleaaret inspiceret af Undervisningsinspektøren, Prof. *Tuxen*, Sanginspektøren Prof. *Nebelong*, Gymnastikinspektør *Knudsen* og Sløjdinspektør *Aksel Mikkelsen*.

Lørdag den 25nde Januar opførte ældre Elever, under Vejledning af Hr. Inspektør H. H. Nissen, paa Teatret *Poul Møllers* „Hans og Trine“ samt 4 Akter af *Holbergs* „Den politiske Kandestøber“.

Den 1. Februar holdt Mr. *Thornton* Foredrag med Lysbilleder om Westminster Abbey.

Skoleudvalget har bevilget Rektor og Hr. Inspektør *H. H. Nissen* hver 60 Kr., for at de i en Uge kunde overvære Undervisningen ved andre Skoler.

Paa given Anledning henledes Forældres og Vær-
gers Opmærksomhed paa, at Ministeriet og Skolekom-
missionen forlanger Oplysninger om Elevers Forsøm-
melser uden lovlig Grund og uden Skolens Tilladelse.

Skolelægen, Dr. O. Ørkild, har som tidligere tilset
Sundhedstilstanden hos Eleverne ved Besøg i Klasserne
og undersøgt alle nyindmeldte Elever og andre, som
henvistes til ham af Lærerpersonalet. En Beretning
om Aarets Arbejde er sendt til Byraadet.

Lægforeningens Formand har den 31. August 1909
under Henvisning til, at der ved den højere Almen-
skole er ansat en Skolelæge, med hvem Skolen even-
tuelt kan raadsføre sig om, hvorvidt en Elev bør have
Lov til at gaa hjem og spise Frokost, meddelt Skolen,
at Lægerne i Kolding har vedtaget ikke for Fremtiden
at ville udstede Frokostattester til Skolens Elever.

Rektor træffes paa Skolen hver Skoledag Kl. 12—1.

Legater, Fripladser og Stipendier.

Bøger, indkøbte for „Kolding Borgeres Præmielegat“,
uddeltes den 23de Oktober. For god Oplæsning gaves
Belønning til *Thorvald Olsen, Sofie Lind, Bodil Jør-
gensen, Niels Jørgen Rasmussen, Else Hansen*, for Sang
til *Egede Schack, Sigrud Kjeldsen, Ernst W. Petersen,
Walther Deleuran, Anna Madsen, Sigurd Sonnichsen*.

Børn af Skolens faste Lærere har fri Undervisning.
Der er desuden bortgivet 57 hele og 28 halve Fri-
pladser til et Beløb af 9264 Kr. Sparekassen for Kol-
ding og Omegn har betalt Skolepenge for en udenbys
Discipel.

Vejle Amts Skoleraad har af sit Stipendiefond givet 36 Kr. til hver af følgende Elever: *Harald Bennike, Lucie Brodersen, Anker Christiansen, Sofie Lind, Markus Markussen, Aage Pedersen, Valdemar Petersen.*

Professor Lassens Legat blev for 1912 givet til *Sofie Lind*, Nicolai Hansens Mindelegat til *Charlotte Christiansen*. To Portioner paa 25 Kr. af Lærer Geills Legat, som er overført fra Borgerskolen til Almenskolen, gaves til *Harald Bennike* og *Carlo Fuglsang*.

Forholdsregler mod smitsomme Sygdomme.

I Overensstemmelse med ministerielt Cirkulære af 11te Maj 1880 vil følgende Regler være at iagttage:

a) Naar der udbryder smitsom Sygdom i et Hjem, hvor der findes skolesøgende Børn, gøres der straks Anmeldelse derom til Skolens Rektor.

b) Hvis Sygdommen viser sig at være Skarlagensfeber, Difteritis, Blodgang, eksantematisk Tyfus eller Kopper, formenes Disciplene — saavel som Lærere — i hvis Hjem der findes Patienter med disse Sygdomme, Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er hævet.

c) Denne Forholdsregel vil derimod i Regelen ikke være at iagttage under andre Epidemier, f. Eks. Mæslinger, Kighoste, Faaresyge, tyfoid og gastrisk Feber, med mindre disse skulde være af særlig ondartet Karakter. Tvivlstilfælde afgøres af Skolens Rektor efter Samraad med vedkommende Huslæge.

Skolebetalingen.

Der betales hvert Fjerdingaar:

I	1. Forberedelsesklasse	15 Kr.
-	2. —	18 -
-	3. —	21 -
-	4. —	24 -
-	Mellemskolens 1. Klasse	24 -
-	— 2. og 3. Klasse	30 -
-	— 4. Klasse og Realklassen	36 -
-	Gymnasiet	45 -

For anden Broder eller Søster betales $\frac{3}{4}$, for øvrige Søskende $\frac{1}{2}$ Kontingent. Disciple i Forberedelsesklasserne faar kun Moderation for Søskende i disse Klasser. Dimittenderne i 3. G, R, 4. M. betaler ogsaa for Juli Maaned.

Desuden betales i Indskrivningspenge 6 Kr. og i Brændepenge 4 Kr. om Aaret. Sløjdmaterialet betales særligt.

I Dimissionspenge gives 10 Kr. af enhver, der indstiller sig til Mellemskoleeksamen og Realeksamen. Til Afgangseksamen for studerende betaler Skolens Elever 15 Kr., Privatister 40 Kr. Privatister, som skal have Tillægseksamen i enkelte Sprog, betaler for hvert enkelt Sprog 4 Kr., for 3 Sprog paa én Gang 10 Kr. I Indskrivningspenge for Farmaceuter betales 6 Kr.

Desuden betales af Skolens Elever i Statsskat ved Mellemskoleeksamen 3 Kr., ved Realeksamen 5 Kr., ved Studentereksamen 8 Kr. Disse Beløb skal af Skolen indsendes til Ministeriet samtidig med Eksamensindmeldelsen.

Kolding højere Almenskoles Regnskab.

1ste April 1911—31te Marts 1912.

INDTÆGT.

1. Skolepenge	26573. 00
2. Statens Tilskud iflg. Lov af 10. April 1855.....	3000. 00
3. do. - Finansloven	6000. 00
4. Amtstilskud iflg. Kontrakt af 19. April 1879 ...	2000. 00
5. Renter af Kapitaler (herunder Kolding Borgeres Præmielegat og Ejendomme)	773. 41
6. Andre Indtægter (Refusion fra Kolding Kirke, Byraadets Tilskud til Handelskolen, Afgift for Telefonstativer)	1004. 49
7. Restancer overf. fra foregaaende Aar	632. 89
	<hr/>
	Kr. 39983. 79

UDGIFT.

1. Løn til faste Lærere.....	37083. 35
2. Timelærere	1284. 00
3. Ekstratimer.....	36. 00
4. Vikartimer.....	957. 50
5. Privatundervisning	300. 00
6. Inspektion m. m.	1714. 67
7. Tryksager og Kontorhold.....	1027. 32
8. Bibliotek og Sløjdundervisning	677. 59
9. Bygningers Vedligeholdelse	1410. 50
10. Inventariets Fornyelse og Vedligeholdelse ...	1226 79
11. Pedeltjeneste og Rengøring	2155. 30
12. Andel i Byens Bestyrelse	200. 00
13. Skatter og Afgifter.....	318. 62
14. Understøttelser	1600. 00
15. Brændsel	1371. 52
16. Belysning	530. 58
17. Forskellige Udgifter	538. 22
18. Restancer, uerholdelige	35. 59
19. Restancer, som overføres til næste Aar.....	937. 88
	<hr/>
	Kr. 53405. 43

*Disciplenes Forældre og Værger samt
enhver anden, der har Interesse for Skolen,
indbydes til at være til Stede ved Eksami-
nerne og Bekendtgørelsen af deres Udfald.
Tiden vil senere blive meddelt.*

Georg Bruun.